

A Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templom
Felszentelték hetven évvel ezelőtt, 1942 szeptember 8-án

Cserhátszentiván 2012

A Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozója
2012. június 30-án,
a falu névadójának szentelt templom török hódoltság utáni újraépítésének 253-ik,
és az új templom felszentelésének
70. évfordulóján

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc
Balás Kristóf, Kovács Éva, Murányi Gyula és mások

Keresztelő Szent János a falu névadója és védőszentje.
Piroska István (1886-1912) festménye.
.Ez volt a régi templom oltárképe, ami 1942-ben átkerült az új templomba.
Most a sekrestye ajtó felett látható.

Az új temlom oltárképe.
Mária születése. Takács István (1901-1985) festménye

Előszó

Egy év múltán, a cserhátszentivániak immár IV.világtalálkozója alkalmából kiadott könyvet tartja kezében a kedves olvasó. Most már valóban elmondható, hogy sorozatról van szó.

A borító lapon, a cím első sorában szereplő évszám a könyv megjelenésének évét jelöli, és nem a kalendáriumi év, hanem egy másik időszámítás, az egyik találkozótól a következőig eltelt időszakot mutatja be.

Már a tartalomjegyzék is jelzi, hogy milyen bő anyagot ölel fel ez a kiadvány. Ki gondolná, hogy ez a Cserhát hegyei között megbúvó kedves kis nógrádi falu mennyi értéket, milyen tárgyi, természeti és szellemi gazdagságot tud felmutatni.

A képek sokszor emlékezetesebbek, mint a szöveg. Mindenki hordoz magában pillanatfelvételeket, sőt filmeket is. Idővel ezek persze halványulhatnak, úgy, mint a fényképek, de vannak, amelyek örökre bennünk maradnak. A fényképek az emlékezet mankói, ezért is tartalmaz ez a könyv sok színes felvételt. Külön öröm a gyerekek rajzait bemutatni.

Az idők során számos elemi és társadalmi csapás érte ezt a falut. Tavalyelőtt két nagy árvíz, tavaly villámcsapás. Az Illés napi vihar tüzes villáma nagy kárt okozott a templomban, de csodával határos módon a templom nem égett le. A felújítás a falu és a környező falvak emberinek összefogását is példázza. Erről is beszámolunk.

Az új templom felszentelésének 70. évfordulója alkalmából külön írunk a templom történetéről, és bemutatjuk értékeit.

Köszönet mindazoknak, akik közvetve vagy közvetlenül hozzájárultak e könyv megjelenéséhez.

Cserhátszentiván, 2012. június 14-én

Dr. Szalay Ferenc egyetemi tanár

Tartalomjegyzék Oldal

Előszó 1
Tartalomjegyzék 2
Dr. Beer Miklós váci püspök köszöntő levele 4
Beszámoló a III. világtalálkozóról.....5
A IV. Világtalálkozó programja 11
Cserhátszentivániak emlékkönyve, bejegyzések 12
Képek a III. Világtalálkozóról 21
Megható pillanat 60
A kiállítás 2011 képei
Kovách Georgina festményei.....61
Tarcsányi Ottilia festménye: Cserhátszentiván 66
Régi családok, családnevek Cserhátszentivánon 67
Cserhátszentivániak. Családok, sorsok
Balás Gyula, egy ludovikás tiszt 75
Zeller Beatrix, egy Csernus rokon 78
A Berkó családnév Cserhátszentivánon…… 81
Zorkóczy-Kovács Katalin egy cserhátszentiváni……86
Zorkóczy-Kovács Katalin versei 89
Sándor Rezső verse: Cserhátszentiván…… 93
Régi iratok 94
Illés napi vihar. Tűz a templomban, elnémult harangok 100
Urus Attila Cserhátszentiván új plébánosa… 114

Bándi Tibor a templomépítő 117
Hetven éve szentelték fel az új templomot
A templom története. A templom képei és szobrai 121
A passió képei a templomban 129
Falunap 2011 146
Gyermekrajzok 155
Elkészült az új híd a Zsunyi-patakon 162
Mocsári teknősbéka Cserhátszentivánon 171
Március 15.-i ünnepség 2012… 180
Októberi szivárvány, különös fények 182
Májusfák 186
Balás Jenő Bonnban készített vesszőkosarai 188
A templomlépcső még mindig felújításra vár 190
A falu céljait szolgáló két alapítvány 194
Cserhátszentivánért Alapítvány 195
Élhető Cserhát Világa Alapítvány 198
Köszönetnyilvánítás.....202
Meghívó az V. Világtalálkozóra. Helyreigazítás 203
Jegyzet 204

Beer Miklós váci püspök köszöntő levele

Kedves Cserhátszentivániak!

Szeretettel köszöntöm immár IV. alkalommal e szívemnek oly kedves település lakóit, a faluból elszármazottakat és minden idelátogató kedves vendéget. A napokban kis utazást tettem a Nógrád megyei falvakba. Örömmel tapasztaltam a megművelt kiskerteket, a benne szorgoskodó idős embereket, a sárguló búzatáblákat. Újra és újra rácsodálkozom a teremtett világ szépségére.

Ezzel ti is így vagytok, ezért vagytok most itt, hogy ismét beteljetek a vidék szépségével, találkozzatok az ismerős arcokkal, felelősséget érezzetek szülőföldetek és embertársaitok iránt. Ahogy mondani szokás „jöttünk feltöltődni”. Az elmúlt évek szép élményei bátorítanak mindnyájunkat abban a meggyőződésben, hogy szükségünk van a testvéri együttgondolkodásra és a közösségek testvéri kapcsolatára.

Kívánom, hogy mindig legyen köztetek olyan, aki szívén viseli e találkozó évről-évre történő megrendezését.

Sajnálom, hogy személyesen nem tudlak benneteket köszönteni, mint tudjátok az egyházmegyében minden évben ezen a napon van az egyházmegyei találkozója, már a nyolcadik. Vígasztal az a tudat, hogy csupán a nógrádi dombok választanak el egymástól, hiszen Pilinyben és környékén várnak bennünket, ami Cserhátszentiványtól nincs is olyan messze.

Isten áldását kérve, szeretettel küldöm köszöntésemet.
Lélekben együtt leszünk!

Vác, 2012 június 19-én

Beer Miklós váci megyéspüspök

Cserhátszentivániak III. Világtalálkozója
2011. június 25.
Beszámoló

A következő sorokat a találkozó után e-mail levélben **Benő Kálmán** írta, aki több mint 50 évvel ezelőtt pedagógusként szolgálta a falut. (2011. július 28. 11:17)

Óriási élmény volt látni, hogy az "alvó" faluból ilyen viruló, eleven falu lett. Már az első pillanatban megragadott az a csodálatos hangulat, amint megérkeztünk. Minden friss volt, színes, eleven, kedves és gyönyörűen szép. Még a sétáló két fiatal rendőr is előre köszönt, őszinte vendéglátói szeretettel! Körülnéztünk, végig-sétáltunk a fő utcán, a szépen rendbe hozott portálokban gyönyörködve.
Csodálatosan szép volt minden. Én valahogy egy kicsit megilletődöttséggel néztem ezt a gyönyörű tájat és próbálgattam felidézni mindent és mindenkit, akire emlékeztem, s akire hirtelen ott nem. Jó egészséget kívánok és köszönöm mindenkinek a rengeteg önzetlen munkát, amivel ezt a szép napot nagyon sok elszármazónak és "szimpatizánsnak", no meg saját örömére is, "elővarázsolta".

Murányi Gyula beszámolója a III. Világtalálkozóról, ami a honlapon megjelent (2011. július 25. 14:11).

Ünnep van minálunk. Immár harmadik alkalommal volt lehetőség emlékezetfrissítő beszélgetésekre, barátkozásra az őslakosság, az oda szeretettel visszatérők és az új-szentiványiak között. Öröm volt látni a szorgos kezektől tiszta falut, temetőt, a Cservölgyi-sátrak alatt főzőket, a házakból és kocsikból folyamatosan előjövő mosolygós arcokat.
Most is a kultúrháznál lehetett regisztrálni, ahol a résztvevők megadhatták levelezési címüket és egyéb elérhetőségüket, átvették a nyakba akasztható névkitűzőt, és ajándékba megkapták a Dr. Szalay

Ferenc professzor által szerkesztett és sponzorált, „Cserhátszentiván 2011” című könyvet, ami immár a harmadik ilyen kiadvány. A regisztrálásban a tanár úr fáradhatatlan fiatal rokonai és az egyik Kasza utód segített. Az áldott állapotú hölgyre Isten áldását kérem.
(Azóta megszületett ifjabb Andorkó Ferenc, aki tehát már születése előtt cserhátszentiváni lett. A szerkesztő megjegyzése.)

Az asszonyok finom süteménye, a Balás István Andráséktól kedvezményesen vásárolt disznó abált-szalonnája és tepertője terített asztalhoz várta a vendégeket. Vendég? Mindenki, aki rá(nk)ért.

A szentmisét mély áhítattal, szeretettel és derűvel Kovács Attila Mózes, kókai származású atya mutatta be a szépen feldíszített templomban. Szalay professzor és Lukács Lilla felolvasóként, Kokavetz Lászlóné sekrestyésként és Babiák Béláné Berkó Julika előénekesként szolgálta Istent és a közösséget. Az atya később elmondta, hogy Murányi Miki ministránsaként kirándult először a faluban, többször volt vendég a Falukertben, régóta az egykori Babiák Gyula féle házat birtokolja, de tápiógyörgyei és környéki plébánossága miatt nem tud elég időt szakítani a falura.

A temetőbe történt közös kivonulás a szokásos (sipeki) Balás Kristóf féle rendhagyó történelem órával folytatódott a toronynál. A Tanár úrtól érdekes adatokat hallhatunk a régi családok eredetével kapcsolatosan, s a levéltári források nyilvántartását is felajánlotta a leszármazottaknak.
Kasza Kálmán (tri) koszorúinak elsejét elhelyezve az emléktáblára, a temető azon részére sétáltunk, ahol nem csak az ősi, versírásos családi sírok találhatók, hanem Julina és Ruff (és nem túl messze Murányi) atya hamvai is nyugszanak. Attila atya szavai összekötöttek bennünket a lelkipásztorokkal, közös énekünk (Közelebb, közelebb Uram hozzád…) a Gondviselővel, a temetőben nyugvókkal.
Az első találkozó alkalmával ültetett Szalay féle emlékfák egyikének jelképes megöntözése után, az evangélikus temetőrészben Thuránszky István béri lelkész igehirdetése szólt hozzánk. Híveinek

segítségével közös énekléssel (42. Zsoltár: Mint a szép hűvös patakra …) fohászkodtunk.

Az izraelita temetőben már „csak” 38-an tettük tiszteletünket – a második koszorúval. Aki nem jött velünk, az lemaradt a sírok sugallta megrendítő béke érzéséről és az innen elénk táruló csodálatos kilátás élvezetéről. Falunk és „háttere” lépésenként változó látványa szinte vonzott bennünket.

A Kultúrháznál a falusi asszonyok főzte pörkölt csábító illatát legyőzve csatlakoztunk az egyre növekvő tömeghez, s meghallgattuk a közösségünket megjelenésével megtisztelő országgyűlési képviselő Dr. Nagy Andor úr üdvözlő szavait. A Kovács Éva polgármester asszonnyal közösen végrehajtott koszorúzás után dr. Fábián István és az atya vezetésével elénekeltük nemzeti imánkat, Kölcsey Ferenc (1790-1838) Himnusz c. művének 1/8 versszakát, Erkel Ferenc (1810-1893) dallamát követve. Taps. Spuri az illatforrásokhoz.

Ahogy várható volt az Önkormányzat által felajánlott vaddisznóhúsból Kasza Jancsi által készített pörkölt vonzotta a hosszabb sort. Bözsike és főzőtársai sem panaszkodhattak, mert a Setyo-pörkölt is teljesen elfogyott (tudom, mert az utolsó adagot a kondér alján nekem kaparták össze uzsonnára). A kultúrházban megterített asztaloknál lakomáztunk – nem feledkezve meg a finom házi süteményekről sem.
Akinek füle volt, az hamarosan hallhatta Kalász Máté és bandájának vérpezsdítő népi zenéjét, amely a szokásos színpadi megszólalásokra hívogatott.

A Littai házaspár által szépen feldíszített színpadon Benkóné Turcsányi Ildikó műsorvezetésével, Gyürky Mária és a háziasszony Szabó Tímea háttérszervezésével és közreműködésével megkezdődtek a bemutatkozások. Szerencsére egy alsótoldi barátunk biztosította a hangerősítést, így minden fellépő hallható és érthető volt.

Kovács Éva polgármester rövid felszólalásából is ki lehetett érezni, amit a számtalan tettében is megtapasztalhattunk: szereti a falut, tesz és tenni akar a közösségért. Segítsünk neki. Te is kedves olvasó! („Azért így az igazi, hogy a falu vezetése mindenben segít bennünket, így már én is otthon éreztem magam" – írta egykori iskolatársam).

Schmidt Boglárka (Bogi) elbűvölte a hallgatóságot a Dió Dénes című magyar népmese szenzációs előadásával. Cservölgyi Csilla és Lukács Lilla kedves színfolt volt, közösen mondták el Kányádi Sándor: Kicsi faluból való vers című művét.
Wass Albert: Az erdő meséje előadója Kalina Veronika volt (ELTE, néprajz szakos hallgatója, a Corvinus Közgáz Néptáncegyüttes tagja) a Kalász féle csapatból. Sándor Istvánné Vizdák Mária a falu legkorábban született Szabó Timi kérdéseire a maga ízes, színes stílusában felelt.
Kokavetz Zsolt szorgos kőművest szintén Timi bírta szólásra. A tömeg tapsa ösztönözze őt arra, hogy rajzoló-festő képességét is kiteljesítse. Az alkalomra készült könyvben több régi rajza és festménye jelent meg.

Egyetlen meghívott vendége volt az eddigi három Világtalálkozónak: Dr. Papp Lajos szívsebész. Hatalmas élmény volt hallgatni őt, beszélgetni vele könyveinek dedikálása közben. Mi, akik előtte a templomot és a temetőket jártuk be, ugyanazt az értékrendet, sőt szavakat halhattuk, mint amit a katolikus pap és az evangélikus lelkész közvetített felénk. Azt hiszem a tömeg véleményét jól jelezte, hogy áhítatos csendben hallgatták őt. Tanúságtevése sok embert megdöbbentett - talán el is gondolkodtatott. Lehet, hogy elfogult vagyok, ezért álljon itt Cservölgyi Barna véleménye is: „… hát a pap barátaink nagyszerűen beszéltek, de amit Papp Lajos ma itt előadott …"
Köszönet Marika kolléganőjének, Sipos Péternének, aki elcsalta közénk. Sándor Aranka (a világ legjobb gyermekorvosa) mosolya, szavai sugározták: itthon van! Kasza Mónika jogász (Kasza Pista és Csernus Ilike lánya) gyermekkori élményeit átélve mesélte el, hogy

miért szereti Édeske (nagymamája, Csernus Pálné Marsalkó Ili néni) faluját.

Forrási Ottokár a hat falu orvosa, falunk első munkahelyes díszpolgára szeretettel szólt a szomorú realitásokról (elnéptelenedés, munkanélküliség, stb) is. Dr. Szalay Ferenc a templomfelújítás és az adakozás szükségességéről szólt, s népszerűsítette Tarcsányi Ota ezen alkalomra, a templomfelújítás javára készített festményét, amely azóta Marsalkó István és felesége gödöllői lakását díszíti. (Egyébként e festmény sokszorosított másolatával próbáltuk megköszönni 50 fő segítőnek áldozatos közösségi munkáját). Közben néhányan a vaskos Emlékkönyvben is megörökítették pillanatnyi gondolataikat.

Az idén is volt kiállítás. A teremben elhelyezett poszter állványokon Szőnyi István tanítványának, Kovách Georginának olajfestményeit, Kokavecz Zsoltnak a könyvben is megjelent képeit és rajzait, az árvízről fényképeket, régi családi fotókat és a cserhátszentiváni gyermekek rajzait tekinthettük meg. „Cserhátszentiván 10 év múlva”, ez volt a rajzverseny meghirdetett témája. Igen ötletes, szép rajzokat láthattunk. Külön kategória volt a kisebbek és a nagyobbak részére. A zsűrinek nem volt könnyű dolga. Végül az a döntés született, hogy mindegyik munka díjnyertes, és minden gyermek kapott ajándékot.

Kinn az előtérben Bogdán Mónika (mint tanítvány) árulta Gyürky Marika, óbudai tanártársai és tanítványai által készített „szívecskéket”, Noskó Laci fafaragását (Cserhátszentiván 2011) és Tarcsányi Ottília festményeinek másolatát. Áldozatos munkájuk eredményét a templomfelújítás javára fizették be (lásd honlap Szentiványért oldala). Olga néni hangulatnövelő kocsmája is népszerű volt. (Kösz a kenyeret!). Jó volt látni, hogy sokan akarták jól érezni magukat s külön hívás nélkül jöttek haza Alsótold, Balassagyarmat, Bátonyterenye, Bér, Bokor, Bonn, Budapest számos kerülete, Cserhátszentiván, Csécse, Debrecen, Ecseg, Felsőtold, Gödöllő, Harkakötöny, Herceghalom, Kistarcsa, Pomáz, Pásztó, Salgótarján, Szentendre, Szigethalom, Tápiógyörgye-i otthonaikból. A

regisztrálás szerint mintegy 300-an voltunk (meg az egyik szomszédom, az egyik családtagom, s mások - akik elfelejtettek feliratkozni). Az éjszakai biztonságot Dér József, a ház rendjét felesége Kanyó Éva biztosította.

Kalász Máté, Tamás, zenész-énekes-táncos barátaik igényes megjelenése, színvonalas, kedvderítő fellépése nemcsak a kultúrházat, hanem az utcát és késődélutáni táncházukkal a kocsmaelőteret is vidámabbá tette. A táncos szentiványiakat most csak Sramkó Gábor és felesége képviselte, de jövőre, sőt később is lesz alkalom a színvonalas, felszabadult ünneplésre. A hajnalig tartó Kultúrházi bál hangulatát kozárdi barátunk biztosította. Az ünnep véget ért. Sokaknak a faluból következett a visszapakolás, takarítás, Csóré, Robi, kisBuda, Bandi, Cseplin, … sütők, főzők, takarítók, fűnyírók, …KÖSZÖNJÜK!

Végül álljon itt egy-egy idézet azokból a levelekből, amelyek elektronikus postán érkeztek a www.cserhatszentivan.hu címre.

2011. július 14. 11:25
„Magam és családom nevében köszönöm a találkozó bonyolítását, hogy megint ennyien összejöhettünk. Újabb és újabb rokonokkal, barátokkal és ismerősökkel találkozhattunk. Jó ötlet volt a kézműves termékek árulása a templom javára. Nemsokára mi is feladjuk támogatásunkat.”

2011. június 30. 15:59
„Annyi mindent szeretnék elmondani...
Sokan voltunk. Jól éreztük magunkat. Beszámoló majd készül.”

Murányi Gyula

Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozója

2012. június 30.

8.00 órától vendégvárás és regisztráció,
10.00 órakor Szentmise a templomban
11.00 órától a temetőben koszorúzás, evangélikus áhítat
11.45 megemlékezés az izraelita temetőben
12.00 -től sertéspörköltes ebéd és vendéghozta sütemények fogyasztása, gyermekek műsora, felnőttek beszámolói, a falu élete és lehetőségei, festmény- és fotókiállítás, kézműves foglalkozás, Karácsondi Vadvirág Nyugdíjas Klub ének- és tánckara, Kalász Máté és társai autentikus népzenéje és táncháza, bál, beszélgetés, séta, kihelyezett kocsma, egyéni programok

Szervezők: magánszemélyek, Cserhátszentiványért Alapítvány, Cserhátszentiván Önkormányzata

ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM 2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Cserhátszentivániak Emlékkönyve
2011

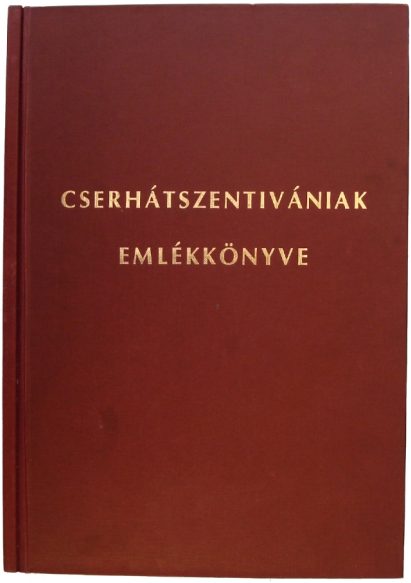

Az első világtalálkozó alkalmával indítottunk egy emlékkönyvet, amibe a harmadik találkozón is, 2011. június 25-én, számos bejegyzés került.

A bejegyzések elismerést, köszönetet és örömet tükröznek, és közülük több a találkozók folytatására buzdít.

Minden bejegyzés bemutatására nincs elegendő hely, de néhányat közreadunk.

Gyönyörűséges érzés látni az ivániakat, hogy, mennyire össze tudnak fogni. Ezt kell élni a mindennapokban is.
Mindén megnyugodok, amikor ebbe a faluba jövök. Nem lehet semmivel pótolni ezt a nyugalmat, békét és tiszta levegőt ami itt van.
Maradjon mindig ilyen ez a település

Kovács [illegible]
tápiógyörgyei plébános

A szentivániak büszkék lehetnek rá, sőt örülhetnek annak, hogy egy olyan közösség részei lehetnek, amely fontosnak tartja az összetartozást. Mindenkit visszahúz a szíve oda, ahol a gyermekkorát töltötte, ahová szép emlékek kötik, ahol fiatal és önfeledt volt. Kászönöm, hogy itt lehetek, hogy meghívtak magunk közé, és hallgathatom a régi, szép emlékeket, a terveket, a történeteket.

Az élet szép! Becsüljük ezt meg, és örüljünk annak, hogy még sokáig egymással ünnepelhetünk.

dr. Nagy Andra
KDNP
országgyűlési képviselő

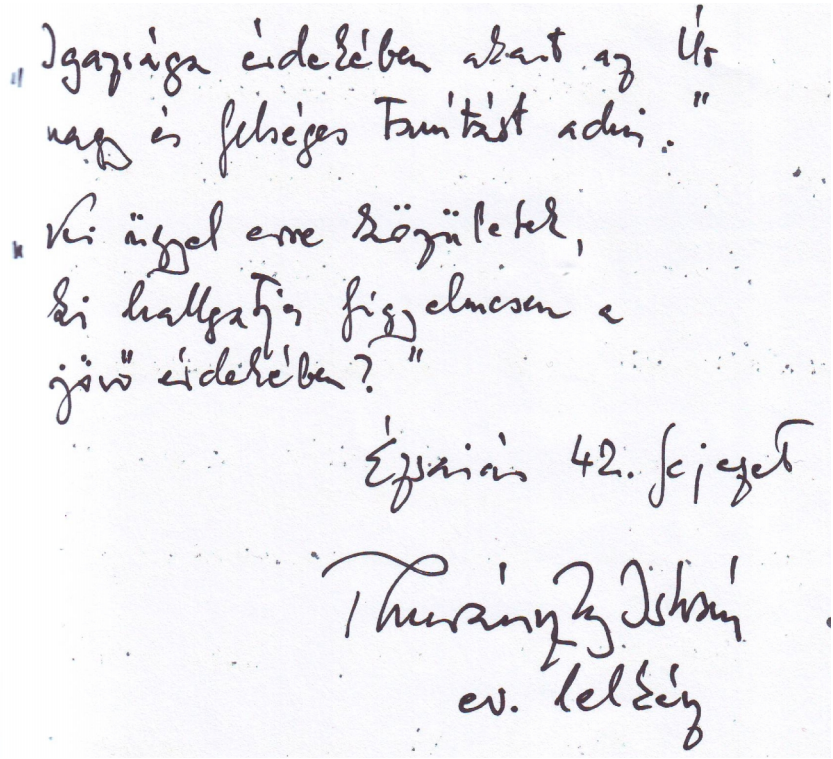

„Igazsága érdekében akart az Úr
nagy és felséges tanítást adni."

„Ki ügyel erre közületek,
ki hallgatja figyelmesen a
jövő érdekében?"

Ézsaiás 42. fejezet

Thurányky István
ev. lelkész

Örömmel voltam itt a III. CSHSZ-i világtalál-
kozón. Isten órja, áldja és segítse Gerhátszutiván
minden kedves polgárát.

2011. június 25.

Dr Fábián István
tugyvéd

Felejthetetlen élmény ismét találkozni
rokonokkal, barátokkal ismerősökkel.
Köszönet a rendezőknek

Kovácsné Zorkóczy Jenke
Kovács Ferenc

Gratulálunk a szervezőknek.
Minden alkalommal felejthetetlen
emlékekkel és élményekkel távozunk
Csorbátsuntivánról.
Nagyon jó alkalom a régi ismerősök
kel rokonokkal találkozni.
Szeretnénk jövőre is részt venni és
ehez kívánunk a szervezőknek erőt
egészséget és sok sikert.

Lendvai Sándor és
Lendvainé Hajmalko

Tanálki sok találkozót
kívánok magunknak
2011. 06. 25 [illegible]
[illegible]

Adja a Jóisten, hogy mindig legyen olyan szervező, mint az eddigiek!!!
Ők pedig folytassák mindanyjunk örömére és okulására...
Köszönettel és szeretettel minden szentiványinak

Barás Kristóf
és családja

Csodálatos lány, csodálatos emberekkel, és szuper szenderőkkel. Köszönettel:
Thész Lé Mária

Örülök, hogy megszerkeztem.

Kálmán Ákos
és Kálmánné Dr. Finta Ági

Mindig nagy szeretettel
és örömmel gondolok szülő-
falumra. Nagyon kedves napok
az éri találkozok, ugyanúgy is
minden évben részt venni a
találkozon a kedves arcokat
újra és újra látni

Jancsi de Balás

Nagy örömmel tölt el, hogy
itt lehetek, ahol üknagyanyám
született a XIX. sz. elején, ezen
a gyönyörű vidéken.
Köszönjük a szervezőknek a
lehetőséget.

Ferencz Istvánné, Ferencz Bernadett

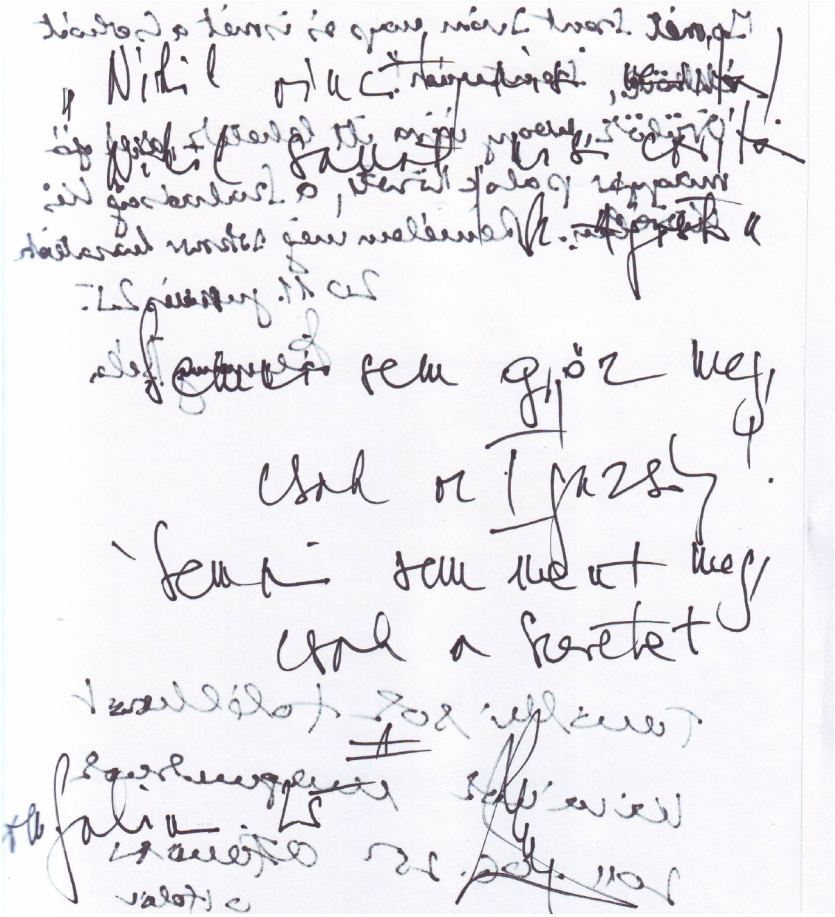

Amint az lenni szokott, mindig történik valamilyen technikai malőr.
Ezen az oldalon **Dr. Papp Lajos szívsebész professzor bejegyzése** található, amit a túloldalra írt bejegyzés tett alig olvashatóvá
A bejegyzés egy Szent Ágoston idézet:

Nihil vincit nisi veritas, - nihil sanat nisi caritas
Semmi sem győz meg, csak az igazság
Semmi sem ment meg, csak a szeretet

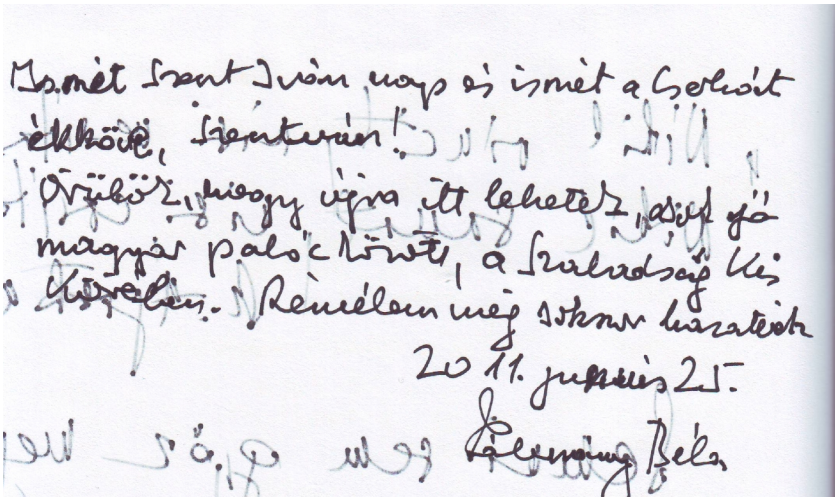

Pálmány Béla levéltári kutató bejegyzése

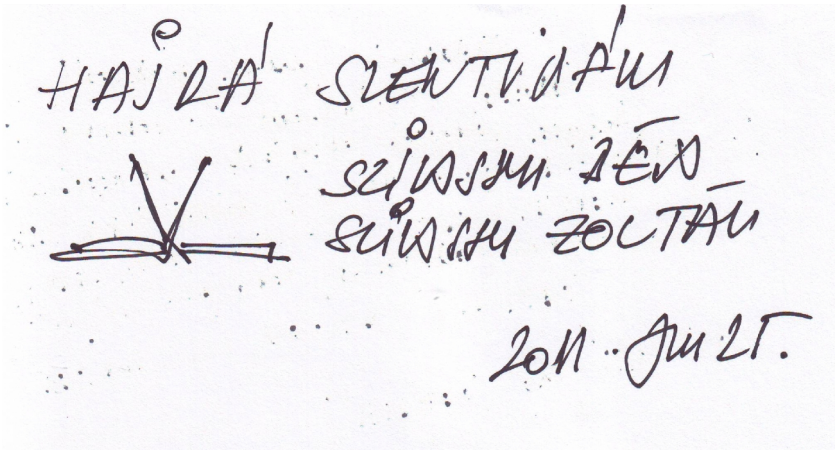

Szilassy Béla és Szilassy Zoltán Cserhátszentiványról származó válogatott jéghoki játékosok bejegyzése

Dr. Papp Lajos professzor beír az emlékkönyvbe és előadást tart

A III. Világtalálkozó képei

A képek sokszor emlékezetesebbek, mint a szöveg. Mindenki hordoz magában pillanatfelvételeket, sőt filmeket is. Idővel ezek persze meghalványulhatnak, úgy, mint a fényképek, de vannak, amelyek örökre bennünk maradnak. A fényképek az emlékezet mankói. Amikor kezünkbe veszünk egy régi képet, albumot, felidéződnek bennünk a múlt emlékei. Reméljük, hogy az itt bemutatott képek így is fognak szolgálni. Másfelől, aki nem lehetett ott, a Cserhátszentivániak III. világtalálkozóján, az is képet alkothat magának, hogy milyen is lehetett. Öröm látni a családtagokat, a rokonokat, az ismerősöket, a barátokat, s új arcokat felfedezni.

Az itt közreadott fényképek csupán válogatás egy még gazdagabb anyagból. A felvételeket igyekeztünk az események sorrendjében csoportosítani, de tudnivaló, hogy több esemény párhuzamosan zajlott.

A főbb témakörök:

- Előkészületek a kultúrházban és a sátrak alatt
- A szentmise
- A temetői események
  - Az emléktábla megkoszorúzása
  - Balás Kristóf történelmi előadása
  - Az emlékfa megöntözése
  - Megemlékezés az itt eltemetett papok sírjánál
  - Evangélikus áhítat
  - A 200 éves kereszt megáldása
- Megemlékezés a zsidó temetőben
- Koszorúzás a hősök emlékművénél
- Délutáni programok a kultúrházban

A felvételeket többen készítettük, abc szerint felsorolva: Balás Ádám, Balás Balázs, Balás Kristóf, Kovács Zsolt, Marsalkó István, Murányi Gyula, Dr. Szalay Ferenc és Zeller Beatrix.

Dr. Szalay Ferenc

Előkészületek a kultúrházban, készülődés az ebédre

Fent: Andorkó Ferenc és ifj.Balás István a kiállítás képeit helyezik el
Lent: Mint minden évben, a Littai házaspár díszítik a színpadot

Fent: Minden készen áll a résztvevők fogadására
Lent: Zajlik a regisztráció

Előkészületek az ebéd főzéséhez

A szentmisét Kovács Attila Mózes mutatta be.
A szentleckét és az olvasmányt Lukács Lilla olvasta

Az evangéliumot hallgatják a szentmise résztvevői

Sokan voltunk a templomi zászlók alatt

Öröm az arcokon

Zajlik a mise

Hátul is álltak

„A szentmise véget ért, menjetek békével”

Fent: Az első sorban három Balás István (id, ifj., ififj) és Balás Istvánné
Lent: Fertőszögi Erzsébet (balra) és zenetanárnő barátnője Thész Lászlóné Márta Szekszárdról

Megkoszorúzzuk az első Világtalálkozó alkalmával a régi templomtorony falán elhelyezett emléktáblát. Dr. Szalay Ferenc és Balás Kristóf, aki a régi cserhátszentiváni családokról tartott előadást

Figyelemmel hallgatják Balás Kristóf előadását

Többen is vannak a hallgatóságban , akiknek a családjáról szól az előadás. Piros nyakkendőben Balás Jenő (Jancsika) Bonnból jött haza a találkozóra.

Fent balra: Fertőszögi Erzsébet, a Borsos Miklós Alapítvány elnöke.
Lent balra: Murányi Gyula örül a találkozó sikerének

Fent: Dr. Szalay Ferenc jelképesen megöntözi az I. Világtalálkozón általa ültetett egyik emlékfát. *Lent:* Levonulunk a temető régi részébe

A temetőben nyugvó 3 pap, Julina, Ruff és Murányi atya sírjához zarándokolunk. Kovács Mózes Attila atya mondott megemlékezést

Fent: A szépen gondozott sírok és háttérben a szép táj.
Lent: Megemlékezés. Háttérben az Ambrózia major

Közös éneklés.

Lent:
Megemlékezés Murányi Miklós sírjánál, aki az egyetlen pap volt, aki a faluból származott.
Balra Kovács Mózes Attila atya, jobbra Murányi Gyula, a testvér.

Evangélikus áhítat a temető evangélikus részében. Thuránszky István béri lelkész és hívei. Az erős szelet mutatják a fák és ruhák.

Az ökuméne jegyében vesz részt mindenki az áhítatban

Kovács Mózes Attila atya megáldja a több mint 200 éves feszületet.

A megemlékezés az izraelita temetőben folytatódott

Átvonulás a zsidó temetőbe

„Memento mori” felirat az emlékkövön. Főhajtás és megemlékezés a vészkorszak áldozataira

A hősök emlékművének megkoszorúzása

Fent: Kovács Éva polgármester és Dr. Nagy Andor országgyűlési képviselő, aki ünnepi beszédet is mondott. *Lent:* A hallgatóság egy része.

Dr. Nagy Andor Nógrád megyei országgyűlési képviselő az általa képviselt polgárok körében. A találkozó lehetőséget nyújtott kötetlen beszélgetésekre, a falu ügyeinek jobb megismertetésére.

Balról: Dr. Szalay Ferenc, Kovács Éva polgármester, Dr. Nagy Andor, Vanyáné Zámbó Bea és Fekete Sándor önkormányzati képviselő.

A képviselő úr bejegyzése az Emlékkönyv 2011. fejezetben olvasható

És időközben elkészült az ebéd

Igazi piknik hangulat, mindenki jól érzi magát.

Ebéd után következett a kultúrházban a program.

Szentivániak és vendégek, köztük Dr. Pap Lajos szívsebész professzor léptek a színpadra. A róla készült fénykép az Emlékkönyv 2011 fejezetben látható.

Kovács Éva polgármester köszönti a megjelenteket.

Fent: Szabó Timea, Kovács Éva és Sándor Istvánné Vizdák Mária, a falu legidősebb lakója
Lent: Benkóné Turcsányi Ildikó műsorvezető

Schmidt Boglárka (Bogi) mindenkit elbűvölve, mély átéléssel és szenvedéllyel mondta el a Dió Dénes című magyar népmesét

Fent: az elbűvölt hallgatóság
Lent: Schmidt Boglárka, Cservölgyi Csilla és Lukács Lilla

Fent: Dr. Sándor Aranka gyermekorvos mesél emlékeiről.
Lent: Kokavecz Zsolt válaszol Szabó Timea kérdéseire

Fent: Kasza Mónika
Lent: Dr. Forrás Ottokár Cserhátszentiván, és még öt falu orvosa

Fent: Kalina Veronika, az ELTE néprajzszakos hallgatója Vass Albert „Az erdő meséje” művet mondja.
Lent: A Corvinus Egyetem néptánccsoportja

A hallgatóság

Kalász Máté, Kalász Tamás és muzsikus, néptáncos barátaik igen szépen zenéltek és énekeltek mindenki örömére. Nemcsak a színpadon, hanem az előtérben is.

Tánc a színpadon és a teremben.
Lent: Balás Károly és felesége még este is ropták a táncot.

Fent: A legifjabb résztvevő édesanyja keblén
Lent: Sokan érkeztek autóval. Készülődés.

Megható pillanat. Testvérek először a találkozón, s rábukkantak dédanyjuk sírjára

“Hol sírjaink domborulnak, …”

Történt, hogy sipeki Balás Kristóf, aki Cserhátszentiván történelmének kitűnő ismerője és kutatója, s akinek több dolgozata is olvasható ebben a könyvben, rávette két távoli rokonát, hogy jöjjenek el Cserhátszentiványra a harmadik Világtalálkozóra. El is jöttek, jól is érezték magukat.

Ami azonban igazán feledhetetlenné tette számukra ezt a napot, az a megható pillanat volt, amikor a temetőben tartott koszorúzás, Balás Kristófnak a régi cserhátszentiváni családokról tartott előadása, és a falu itt eltemetett papjai sírjánál tartott megemlékezés után, a régi sírok között váratlanul, de talán sorsszerűen rábukkantak dédanyjuk sírjára.

A lenti fényképen a megilletődött testvérpár, Balás László és Balás Róbert (kék ingben) látható Erkner Skolasztika sírjához térdepelve. A Skolasztika akkoriban is ritka női név volt. Balás Róbert egyébként újságíró Salgótarjánban, László pedig nyugdíjas. Reméljük, hogy a történetnek lesz folytatása, s az ükunokák gyermekei is el fognak zarándokolni ősük sírjához, s közben elgondolkodnak a múltról és jövőről, amely „nagy tenger egy kebelnek, megférhetetlen oly kicsin tanyán”.

Dr. Szalay Ferenc

Kovách Georgina festményei a kiállításon

Kovách Georgina festészet iránti vonzalma már gyermekkorában megmutatkozott. Noha édesapja bíztatására a jobb megélhetést nyújtó ügyvédi pályát választotta, azonban a festészet iránti vonzalma nem szűnt meg, és már az egyetemi évek alatt párhuzamosan tanult a Képzőművészeti Főiskolán. Szőnyi István tanítványa volt, akinek a hatása érződik képein, de egyéni új színekkel gazdagítva.

Georgina kötődése Cserhátszentiványhoz családi gyökerű. Édesapja Dr. Kovách György (1894-1952) Nógrád megye tiszti főorvosa volt, majd magyar királyi közegészségügyi főfelügyelő lett. Családi birtokuk volt Cserhátszentiványon, övéké volt az Ambrózy kúria, ami elpusztult. Georginaék öten voltak testvérek, akik közül Dr. Kovách Arisztíd világhírű kutató orvosról a tavalyi könyvben részletesen írtunk.

Georgina, a gyermekkori emlékektől is motiválva, megvásárolta Cserhátszentiványon a volt iskola épületét, és ott most is falusi vendégházat üzemeltet. A kiállításon a képei közül bemutatott válogatás nagy tetszést aratott.
Várjuk, hogy 2012-ben, a korábban budapesti kiállításokon bemutatott képei közül további festményeit ismerhessük meg.

Dr. Szalay Ferenc
A fényképeket Kovács Zsolt készítette

Hölgy kalapban

Délutáni tea virággal és gyümölcsökkel
Csendélet

Csendéletek
korsókkal

A tárgyalás

Innsbruck

Tarcsányi Ottilia

festménye árverésre került, s annak értékét felajánlotta világtalálkozó szervezéséhez

Tarcsányi Ottiliát az első világtalálkozó alkalmából kiadott könyvben, 2009-ben, már bemutattuk. Cserhátszentiványon született. Egy hosszú betegség alatt kezdett el festeni. Kezdetben akvarellel dolgozott, később, Schéner Mihály Kossuth-díjas festőművész javaslatára olajképeket is kezdett festeni.
Tagja többek között az Országos Képző- és Iparművészeti Társaságnak, s Szőnyi István Képzőművészeti körnek és az Európai Kulturális Alkotóművészek Egyesületének.
Számos kiállításon vett részt, művei Európa számos országába, Japánba és a tengeren túlra is eljutottak.
A Cserhátszentivániak III. világtalálkozóján kiállított festményét az árverésen Marsalkó István vásárolta meg. A művész a díjat a találkozó javára ajánlotta fel.

Tarcsányi Ottilia: Cserhátszentiván (olaj)

Régi családok, családnevek Cserhátszentiványon

Rendhagyó történelemóra

A lenti dolgozatnak egy részét mondta el Balás Kristóf a Cserhátszentivániak III. Világtalálkozóján a régi templom tornyának tövében, a temetőben tartott megemlékezés keretében 2011. június 25-én.

A törökök 1542-43-ban elpusztították a falut és lakóit, s csak 1728-ban jelentek meg a Kothon család örökösei, hogy életet leheljenek a romokba, a parlagon fekvő földekbe. Kik voltak ők, honnan származtak?

Ezek a családok szinte kivétel nélkül az egykori Nógrád és Hont vármegye szülötteiként kerültek Szentiványra. S most egy kicsit vissza kell ugranunk a történelemben, úgy a honfoglalás tájára, amikor ez a vidék, az Ipoly völgye, fejedelmi szállásterület volt. Nagyon érdekes, hogy a honfoglaló törzsek mindegyike jelen volt a környéken, amit a települések nevei mind a mai napig őriznek, igaz szlovákul egy részük ma másként hangzik.

Vegyük sorra a hét plusz egy törzs nevét:

- Jenő	Diósjenő
- Keszi	Ipolykeszi,Kőkeszi,Karancskeszi
- Kér	Ipolykér
- Kürt-Gyarmat	Kiskürtös, Nagykürtös,Balassagyarmat
- Megyer	Nógrádmegyer
- Nyék	Ipolynyék
- Tarján	Salgótarján
- Kabar-Kazár törzsek	Kazár, Kozárd

Ezek a települések tehát, nem csak egykoron, de még a XIX. században is tiszta magyarlakta települések voltak. Balassagyarmattól néhány mérföldnyire találunk érdekes nevű falvakat, így pl. Gyürki, Sirak, Disznós, Kőkeszi, Domanyik, Pír (régen elpusztult).

S akkor nézzük meg a szentiványi családneveket a régi családfákon!

A Kothon család életben maradt tagjai még vagy hatvan esztendeig vitték a nevet s a birtokjogot, s 1605-ben hunyt el Kothon másképp Lázár Máté, kinek leányai lettek az örökösök. Bizonyosat két családról tudok, akik ezeken a leányágakon örökjogot szereztek,s ez az Aranyi és a Siraky család. Az Aranyiakról egy nagyon régi családfa számol be, ami a Balások birtokában maradt fenn, a Sirakyak viszont levelestárukban őriztek meg a Kothonokra vonatkozó iratokat, amelyek ma az Országos Levéltárban találhatóak. Egyébként közvetlen adatom nincs az örökjogukról.

Vegyük sorra az egykoron virágzó családokat:

ARANYI - Nógrád vármegyei Karancskeszi mellett Arany (egykor falu) pusztáról származik, nemességszerzési ideje ismeretlen, de már 1437-ben István főispán volt Nógrádban. A család egészen a XIX. század közepéig jelen volt a községben, de Becskén is volt birtokuk.

BABINDALY - Nyitra vármegyei Babindál nemessége régi keletű, első adat 1271-ből van. Nógrádban (Ludány, Csitár) a XVI. században tűntek fel.

BAKALÁR - Hont vármegyéből származik, tagjait már a XVII. század elején nemesként jegyzik, házasodás kapcsán a Sirakyakkal került rokonságba. A XVIII. században István és Márton Nógrádba települt, a rimóci anyakönyvek szerint Hollókőn élt a család.

BALÁS - A szomszédos Sipekről származó palóc család 1635-ben kapott nemességet, 1728-29-ben Szentivány újratelepítői András (Felesége Rákóczi Örzsébet) családja, György (Disznóssy Susanna) és Gergely (Siraky Katalin).

CSERNUS - Hont vármegye. Kőkeszi a család származási helye, nemességet 1652-ben kapott. Szentiványba az Aranyi – Rákóczi rokonság kapcsán kerültek.

CSIKÁNY - Nógrád vármegyei Csalár majd Iliny. Nemesség kelte 1678. Szentiványba elsősorban a család leányai kerültek.

DOBOSSY - A család eredete nem egészen tisztázott, Ugocsa és Bars vármegyékben említenek a családból jelentős tisztségeket betöltő tagokat.

GÉCZY - Nógrád vármegyei Géc birtokosa volt a család már a XIII. században. A későbbiekben egész Nógrádban voltak birtokaik, így Szécsénkén, Megyerben és Szentiványban is.1840-ben három Géczy családot jegyeztek Szentiványban.

GYÜRKI - Hont vármegyei Gyürki községből származik s már a XIII. században birtokosa volt. A XV. században tűnik fel a család Nógrádban, Pösty énben. A XVIII. században valószínűleg Siraky és Rákóczi rokonság kapcsán kerültek Szentiványba.

HARMOS - Nógrád vármegye, Híhalom. Nemességük kelte 1659. Jelentős szerepet töltöttek be a vármegyében. Szentiványba elsősorban leányaik kerültek.

KANYÓ - Nógrád vármegyében elsősorban Herencsény lakhellyel 1638-ban kaptak nemességet. A későbbiekben igen elterjedt család lett Nógrádban. Jelentős létszámban éltek pl. Nádujfaluban, de Bokorban is voltak birtokaik. Hevesben Jobbágyiban is éltek.

A köznemesek akkori szokásainak megfelelően házasságkötéseik kapcsán kerültek Szentiványba is, de Rimóc anyakönyvei nagyon sok Kanyó családbéli nevet őriznek.

KASZA - Gömör vármegyei Tamásfalva a család eredete. Pálmány Béla adata szerint 1622-ben kapták meg a nemességüket megerősítő levelüket. Nógrádban Lócon és Szentiványban laktak az 1700-as évek elejétől. (Pálmány Béla egyébként nagyon sokat tud róluk, miután maga is Kasza származék!)

NOSKÓ - Valószínű, hogy szabadosként került a család Szentiványba. Az irodalomban nem találtam direkt adatot. A szentiványi anyakönyv feljegyzése szerint 1750-ben Noskó József Balás Susannát, 1770-ben Noskó István Balás Teréziát veszi feleségül.

PIRY - Hont vármegye Pír nevű, régen elpusztult falu első birtokosa már 1350-ben. A család 1553-ban tűnik fel Nógrádban, Ebecken. A szentiványi anyakönyv szerint leányaik kerültek ide.

RÁKÓCZI – A Hont vármegyei Rákóc faluból származó család már 1324-ben birtokos nemes volt. Nem tévesztendő össze a fejedelmi felsővadászi Rákóczi családdal! Nógrádban Kiskürtösön az Aranyi, Szigethy családokkal katonanemesként Gács várának védői a XVII. században. A szentiványi Kothon örökséghez az Aranyiak révén jutottak, Rákóczi Mária (férje Szilassy János) és húga Rákóczi Örzsébet (első Balás András, második férje Szigethy Márton) jelentős birtokot örököltek (lásd Rákóczi dűlő!).

SÁNDOR - Nógrádban, Becskén az 1754-55-ös nemesi összeírásban Sándor Istvánt vették fel. Eredetükről az irodalomban fellelhető számtalan hasonnevű család miatt, többet nem tudok.

SIRAKY - A Hont vármegyében lévő Sirakról származó, nemesként már a XV. században említett család Szentiványra jutása csak a Kothon örökség kapcsán jöhetett létre. Ami bizonyos, hogy a Kothon család okleveleit ma az Országos Levéltárban, a Siraky család anyagában találjuk. Az első Siraky az újratelepítés után 1735-ben Balás Gergely felesége Siraky Katalin, aki május 9-én adott életet Márton fiának. A család férfitagjainak megjelenése Szentiványban 1740 körül történhetett, ekkor (1743) említik Siraky Gáspárt és Lászlót. A család jelentős szerepet töltött be a község életében, de Siraky Lajos körjegyző úr kéziratos feljegyzéseit némi kritikával kell kezelni.

SZIGETHY - A Nógrád vármegyei Kiskürtösön említik. Nagy Iván szerint már 1600-ban is nemes birtokos volt ott. A török ellen Gács várát védelmezték, mint katonanemesek. A korán megözvegyült Rákóczi Örzsébet második férjeként Szigethy Márton került Szentiványra. 1729.nov.14-én született első gyermekük Örzsébet.

SZILASSY - A család őse György, aki 1453-ban a Pest vármegyei Pándot és Pilist kapta királyi adományba.1562-ben jelenik meg a család Nógrádban, Losonc-Tugáron. 1728-29-ben Szentivány bírája

Szilassy János, aki felesége, Rákóczi Mária öröksége kapcsán kerül ide.

TARCSÁNYI - A Hont vármegyei Tarcsányból származó családot már 1316-ban oklevél említi. Nógrádban Ebecken található a család két tagja 1684-ben, majd a XVIII. században a feleségek között Siraky leányok találhatóak, így valószínű a szentiványi kapcsolat.

TURCSÁNYI – A család az egyik nagyon régi Divék nem leszármazottja, amely Nyitra felett volt őshonos. Rokonai a Divéki, Rudnay, Bossány családok, s a későbbiekben Hontban is voltak birtokosok. Szentiványra kerülésük valószínűleg Turcsányi György leánya Ilona révén jött létre, akinek a férje egy szilassi és pilisi Szilassy volt a XVII. században.

VIZOVICZKY - Túróc vármegyei nemes család, nemességet 1691-ben kapott. 1726-ban a családot már Nógrádban találjuk, nevezetesen Jobbágyiban. Az akkor szokásos módon házasságkötés útján került a család Szentiványba.

Kedves Olvasók!
A fenti névsor nem lehet teljes, de főképpen nem oly részletes, mint amit a rendelkezésre álló szakirodalom tartalmaz. Nem teljes, mert több család nevével nem sikerült találkoznom, nem részletes, mert erről a témáról akár egy szép könyvet is lehetne írni, ha lenne a családoktól elegendő információ. Sajnos tudásom véges. Néhány családról viszont a közeli Rimóc anyakönyvei rengeteg adatot tartalmaznak, az ottani nemes családok, elsősorban leányaik révén, komoly szerepet játszottak Szentivány életében: Géczy, Kanyó, Kasza, Laczkó, Percze és Vincze lányok vittek életet, szorgalmat és szeretetet Szentiványba.

Zárógondolatként álljon itt egy kis statisztika. 1734-től Szentivány kúriális község, amelynek életét választott hadnagy irányította. Adataink 1743-tól 1910-ig vannak. Siraky Lajos körjegyző úr jóvoltából ismert a község választott vezetőinek névsora. Nézzük meg, mely családok, s hányszor adták Szentivány első embereit az abc szerint felsorolva:

Aranyi	3
Balás	15
Berkó	1
Csernus	7
Gáspár	2
Gyürky	5
Kasza	1
Laczkó	1
Pap	1
Rákóczi	2
Schmidt	3
Siraky	35
Szigethy	1
Szilassy	12
Tarcsányi	2

Kedves Olvasóim!

Köszönöm figyelmüket, s reménykedem abban, hogy ez az írás is valahol megindít egy kis érdeklődést, kik is voltak őseink? Honnan jöttek ősanyáink? Milyen örökségünk van, hány talentumot kaptunk?

Balás Kristóf

Felhasznált irodalom:
Nagy Iván: Magyarország családai…Pest. 1857.
Borovszky szerk.: Magyarország vármegyéi és városai (Nógrád-Hont) BP.1911.
Pálmány Béla: Köznemesek a szécsényi Forgách uradalomban. Szécsény.1982.
Balás Kristóf: A sipeki Balás család 2005. internet.

Fent: Érkezés a temetői megemlékezésre. Háttérben a Bézma.
Lent: Balás Kristóf beszél a régi Cserhátszentiváni családokról, családnevekről

A temető kerítés mögött, a török hódoltság után 253 évvel ezelőtt felszentelt régi templom tornya, ahol minden évben megemlékezést tartunk.

Balás Gyula (1921-2010)

Egy szentiványi sors

Egy „ludovikás” tiszt helytállása és viszontagságai

Balás Gyula és Bakallár Julianna gyermeke Ernő, a község és a környék elismert kerékgyártó mestere volt.
1921-ben feleségével, Sándor Máriával várták gyermekük születését s az első fiú, Ernő után megszületett Gyula, a második fiúk is.
Elemi iskoláit szülőfalujában végezte, s jó indítást kapott, mert gimnáziumi tanulmányait már Kecskeméten, a Piarista Gimnáziumban fejezte be szép eredménnyel.

Kevés eséllyel indult a pályaválasztás során a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia felvételijén, hiszen nagyon kis százalékban került be hasonló származású ifjú a képzésbe. Ő bekerült!

S teljesített, mindig a legjobbak között volt. 1944-ben a háború, a főváros bombázása az Akadémia vezetését arra késztette, hogy a leendő tisztek kiképzését a Cserhát falvaiba telepítse, így Mátraszőlős, Felső- és Alsótold és Cserhátszentiván táboraiban képezték az ifjú tisztjelölteket. Balás Gyula gyalogsági tisztjelölt is közöttük volt, Ő Alsótoldon volt táborban, Cserhátszentivánba a hegyivadászok kerültek. 1944 augusztusában avattak utoljára az Akadémián tiszteket, s Balás Gyula hadnagy hamarosan a frontvonalon, Erdélyben, Nagyvárad környékén volt századával. A

szovjet csapatok bekerítő hadművelete elől nehezen sikerült Debrecen irányába kitörnie, sajnos emberveszteségeket is szenvedett százada.

A Felvidéken keresztül Németországba települt a század, s Bajor földön estek amerikai hadifogságba. Szerencséjükre német területen, némiképp emberi körülmények között töltöttek három hónapot, s ezek után jöhettek haza.

Itthon a ludovikás fiatal tisztet nem éppen rózsás körülmények várták. Ha kapott is valami munkát, rövidesen az utcán találta magát, ludovikás „múltja" miatt.

Feleségét, Palásthy Klárát gyermekkora óta ismerte, hiszen Palásthy István körjegyző háza az út túloldalán volt. Palásthy Klára a pápai „Ranolderben" lett tanító, a szülei határozott irányítása mellett, s őt követte húga is. Balás Gyulával nyaranta látták egymást, s élhették boldog ifjúkorukat az ekkor fejlődő, kitárulkozó és élménydús üdülőfaluban, Cserhátszentiványban.

1950-ben házasodtak össze, amikor már Klári „tanító néni" megjárta Selyp, Lőrinci iskoláit és mindenütt ragyogóan teljesített. Felsőtold volt az együttes élet következő állomása, ahol megszülettek gyermekeik, Gyula és István. A család életében Klára volt a biztos pont! Gyula csak rövid ideig teljesíthetett bármelyik új munkahelyen, mert amint kiderült múltja, rövidesen ismét az utcára került.

Az 1960-as évek végén, Pásztón lehetett Palásthy Klára tanító, s a család odaköltözött. Gyula némi biztos munkát szerzett a pásztói ÁFÉSZ-nél, s a fiúk is megkezdték tanulmányaikat a bencéseknél Győrben, illetve Hatvanban.

Balás Gyula az Áfész főkönyvelőjeként ment nyugdíjba. Felesége még sokáig visszajárt tanítani nyugdíjba vonulás után is, s mert jól csinálta, visszavárták.

A fiúk felnőttek, Gyula fogorvos, István jogász lett, s életüket Egerben folytatták. Balás Gyula és Palásthy Klára Pásztóról Egerbe költözött, közel a gyerekekhez…

Balás Gyula szerette családját, nem csak a szűk családot, hanem a szentiványi Balások egész nagy családját is, gyűjtötte a dokumentumokat, őrizte az emlékeket.

Hosszas betegség után adta át lelkét a Teremtőnek. Kezdetben úgy gondolta, hogy nyughelye szeretett szülőfalujának temetője legyen, de a távolság, felesége és gyermekei Egerben, így Gyula végső nyugalmat ott talált. Istenünk nyugosztalja békében!!!

Palásthy Klára emlékei alapján
lejegyezte Balás Kristóf

Balás Gyula és Palásthy Klára esküvői képe
1950-ben

Zeller Beatrix, egy Csernus rokon

Az internet révén találta meg távoli rokonait,
s részt vett a 2011 évi Cserhátszentiváni Találkozón

„Kötődésem Szentiványhoz”

Régóta szerettem volna elkészíteni a családfánkat, de valahogy soha nem kezdtem el idő és motiváció hiányában. 2010-ben meghívtak Mátraszentimrére egy családi (Strémen) találkozóra, és azt mondták, hogy leszünk vagy százan.

Ez adta az ihletet, hogy elkészítsem a családfánkat, melyen látható, hogy mi köt minket a Strémenekhez, és bizony nem akartam üres kézzel menni: gyorsan összecsaptam a testvéremtől kapott keresztlevelekből egy családfát, amin akkor 30-40 név szerepelt.

Még jó, mert akik ott voltak a találkozón, nem is tudtak a létezésünkről, néhány kivétellel, akik – mint később kiderült – ismerték édesanyámat. Újdonsült rokonaim közül ketten szintén készítettek családfát, kb. háromszor annyian szerepeltek rajta, mint az enyémen, így hát ekkor eldöntöttem, hogy folytatom.

Összeraktam a három családfát egybe, és szorgalmasan eljártam a levéltárba kotorászni az ősök után, míg végre egy év alatt nagyon szép eredményt elérve már 750 személy szerepel rajta, sokukról fénykép is látható.

A keresztleveleket böngészve, egyszer csak megpillantottam Csernus Franciska (nemes) született 1834-ben Szentiványon. Mivel édesanyám és a nagyszüleim Jobbágyin éltek, kíváncsi lettem, hol is van Szentiván, s az interneten böngészve rátaláltam a falu honlapjára, és milyen jól tettem, hiszen itt szerepeltek más Csernus nevek is. Rögtön írtam a honlap szerkesztőjének, Murányi Gyuszi bácsinak,

hogy megadná-e az elérhetőségüket, így vettem fel a kapcsolatot, Csernus Sándorné Kasza Máriával.
Tovább böngészve a honlapokat rátaláltam Balás Kristóf honlapjára, vele is kapcsolatba léptem, megírta, hogy ma is élnek Csernusok Szentivánon és megadta Kovács Ferencné Zorkóczy Janka elérhetőségét. Hamarosan kiderítettem egymáshoz való kötődésünket, és üdvözölhettem az új ötöd-unokatestvéremet: Jankát. Balás Kristóf honlapján rátaláltam egy 1750 körül készült családfára, ahol szerepelnek a Csernusok, tehát már akkor is itt éltek Szentivánon. Balás Kristófnak ezennel is köszönetemet fejezem ki, nagyon sokat segített a Csernusok származását illetően, és elkészített számomra egy csodálatos Csernus-címert.

A szentiváni honlap első megtekintésekor döntöttem el, hogy elmegyek a 2011. évi találkozóra, mert annyira megtetszett az a szép táj és így személyesen is találkozhattam újdonsült rokonaimmal, akikkel azóta is tartom a kapcsolatot.

Ferencz Istvánné Zeller Beatrix

Csernus György (Kőkeszi) címere
1652

A családi múlt, a régi dokumentumok alapján, korhű stílusban készült, az 1652 évet idéző címer

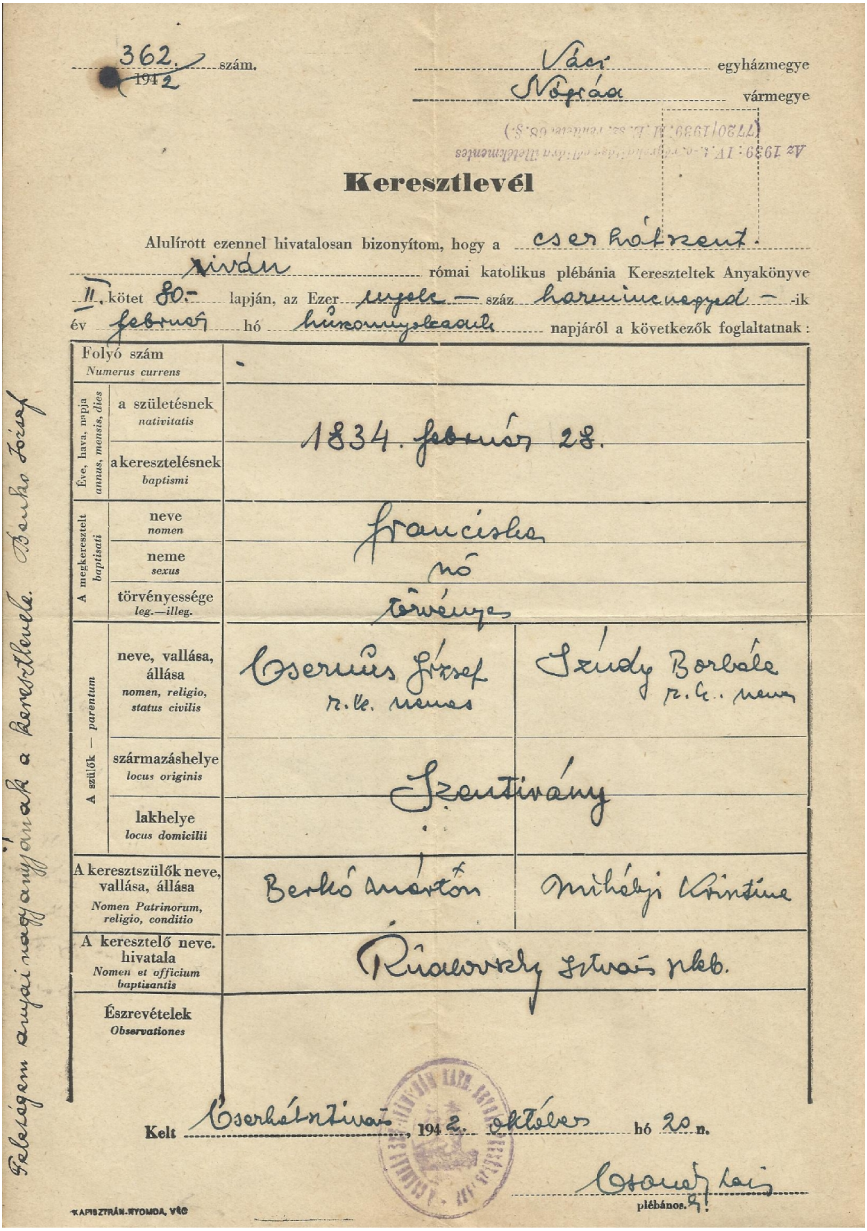

362. szám. 1942

Váci egyházmegye

Nógrád vármegye

Az 1939: IV. t.-c. rendszerhatóan állítára illetékmentes (7720/1939. M. E. sz. rendelet 68. §.)

Keresztlevél

Alulírott ezennel hivatalosan bizonyítom, hogy a cserhátszentiván római katolikus plébánia Kereszteltek Anyakönyve II. kötet 80.- lapján, az Ezer nyolc — száz harminc negyed — -ik év február hó huszonnyolcadik napjáról a következők foglaltatnak:

Folyó szám *Numerus currens*			
Éve, hava, napja *annus, mensis, dies*	a születésnek *nativitatis*	1834. február 28.	
	a keresztelésnek *baptismi*		
A megkeresztelt *baptisati*	neve *nomen*	Franciska	
	neme *sexus*	nő	
	törvényessége *leg.—illeg.*	törvényes	
A szülők — *parentum*	neve, vallása, állása *nomen, religio, status civilis*	Csernus József r. k. nemes	Szúdy Borbála r. k. nemes
	származáshelye *locus originis*	Szentivány	
	lakhelye *locus domicilii*		
A keresztszülők neve, vallása, állása *Nomen Patrinorum, religio, conditio*		Berkó Mártón	Mihályi Krisztina
A keresztelő neve, hivatala *Nomen et officium baptisantis*		Rudovszky István pleb.	
Észrevételek *Observationes*			

Feleségem anyai nagyanyjának a keresztlevele. Benko József

Kelt Cserhátszentiván, 1942. október hó 20. n.

Csonáy Lajos plébános.

KAPISZTRÁN-NYOMDA, VÁC

1942-ben kiállított hiteles keresztlevél arról, hogy Csernus Franciska 1834 február 28-án született Szentiványon

A Berkó családnév Cserhátszentiványon

A Berkó családnak szeretettel

Amikor először jártam Szentiványban családom nyomait kutatva, az első Balás akivel találkoztam nem volt más, mint özv. Balás Jenőné, Berkó Bori néném. Egy nagyon kedves, segítőkész, a Balásokról sokat tudó idős néni, akinek nagyon sokat köszönhetek. Az ő segítségével jutottam el Balás Feri Bácsihoz és Gyula Bátyámhoz, akik azután sokat lendítettek munkámon.
Ez 1986-ban történt, s még találkoztam néhányszor Bori Nénivel, de az idő elszállt és Berkó Borbála már nincs közöttünk. Isten nyugosztalja békében!

A **Berkó** családnév nem egy átlagos név, amiből sok van a telefonkönyvben. A szentiványi anyakönyvekben viszont bőven található, s ezért volt számomra kissé meglepő, hogy amikor Szentivány régi családjainak néztem utána az irodalomban, nem találtam.
Miután Szentivány kúriális község volt, itt a jobbágyság intézménye nem létezett, lakói vagy nemesek vagy, szabadok voltak. A könyvek elsősorban a nemes családokkal foglalkoznak, ezért azt gondolom, hogy a Berkó család szabados volt. Tavaly, ott a régi templom tornyánál ezért nem szóltam róluk, és sajnos a múltjukról sem tudok most többet.

De most találkoztam a Berkó családnévvel!
Könyvtáramban, a majd megnézem egyszer! területen, találtam egy érdekes könyvet. A kis elnyűtt kötet néhai keresztapám, Morik Gábor hagyatéka volt. Morik Gábor a latinon kívül hat élő nyelven beszélt, s dél amerikai útjára emlékeztetett az az indián íj, s bogyókból készült nyaklánc, amelyeket még őrzök tőle.
A könyv címe: Felhőkarcolók Őserdők Hazátlanok. 1935-ben jelent meg, írója Nyisztor Zoltán, a dedikáció szerint a fényképekért hálás Morik Gábornak.

Nyisztor Zoltán jezsuita páter volt, aki 1933-ban Dél-Amerikában próbálta a kivándorolt magyarokat felkeresni, számukra lelki támaszt adni, hitüket megerősíteni. Könyve mintegy útirajz, sokat mutat Braziliából, Argentínából és Uruguay-ból, s beszámol az ott élő magyarokról. Páter Bangha és Wodarka atya segítségével miséztek, kereszteltek, eskettek s vitték el a kivándoroltakhoz a haza szavát.

Az Argentínai élményekről szóló részben legnagyobb meglepetésemre találkoztam a Berkó névvel:
„Adassék igazság Berkó Gyulának! Főként az ő levelei voltak azok, amelyek Bangha páterben és bennem a tervet megérlelték, hogy a dél amerikai magyarokat a hit igéjével és a magyar szó vigasztalásával felkeressük.” Írja Nyisztor páter.

Azt hiszem, hogy a legcélszerűbb,ha azon három oldal másolatát mellékelem,melyeken Berkó Gyuláról van szó.

* * *

Ki volt Berkó Gyula, mikor s honnan vándorolt ki, nem tudom. Talán Cserhátszentiványról kergette el őt, s családját a világválság okozta nyomorúság, hiszen itt sok Berkó élt egykoron.
Berkó Bori nénémet már nem tudom megkérdezni, de talán van, akinek emlékeiben még él egy Argentínába szakadt családtagról szóló elbeszélés…

Balás Kristóf

Nyisztor Zoltán

FELHŐKARCOLÓK ŐSERDŐK HAZÁTLANOK

Palladis kiadó, Budapest 1935

Részlet

AZ ELSŐ ÉJSZAKA PINEYRÓBAN.

Amikor a buenosairesi urak meghallották, hogy Pineyróban akarok megszállni, nagyot néztek és zavartan mosolyogtak.

— Nyomorult külváros az, szegény földhöz ragadt munkásnéppel! — erősítgették és bizonyítgatták. Én azonban megmaradtam elhatározásom mellett.

De még nagyobbat néztek s még a szokásos ajkbiggyesztést sem felejtették el, amikor megtudták, hogy Berkó Gyula honfitársunknál akarok megszállni.

— Oh, az ezredes úr — vetette valaki oda nem titkolt kárörömmel. És sietett felvilágosítani, hogy Berkó Gyula nem ezredes, a kolóniában tiszteletbeli állása sincs, hanem csak valami szegény munkás, aki két kézzel keresi a kenyerét.

A ténymegállapításban igazuk volt, Berkó Gyula nem volt ezredes, mint ahogy az elutazás előtt néhány hétig egy fatális felcserélés folytán tévesen hittem. De attól a békanyálú Faragó szerkesztőtől is közönséges gyilkos vonás volt, amikor ezt a szerény, de fajtájáért hősies áldozatokra képes Berkó Gyulát ártatlanul pellengére állította.

Adassék igazság Berkó Gyulának! Főként az ő levelei voltak azok, amelyek Bangha páterben és bennem a tervet megérlelték, hogy a délamerikai magyarokat a hit igéjével és a magyar szó vigasztalásával felkeressük. Ha semmi mást nem tett volna, mint hogy ezt a missziót elindította, már azért is

aranybetűkkel kellene beírni nevét a külföldi magyarság évkönyvébe. De Berkó Gyula többet tett! Hűséges kísérőnk volt az argentinai út legnagyobb részében és nehéz, sokszor életveszélyes helyzetekben (a kommunista fenyegetésekre és beigért merényletekre gondolok) testvéreivel és hű barátaival szinte testőrséget alkotott körülöttünk. Hogy ez az ember heteken át hol és hány órát aludt — hajnaltól éjfélig kísérgetve bennünket — azt csak az Isten tudja és tartja számon — a Faragók bűnével és rontásaival egyetemben. Lehet, hogy ez a férfi a katonaságnál nem vitte őrmesterségig se, de délamerikai munkássága a keresztény nemzeti eszméért valóban ezredessé avatja őt minden tisztességes ember szemében. S ha magyar rendjeleső fog még hullani valaha egyszer a délamerikai partok felé, nálánál méltóbbat keveset találhat.

Berkó Gyula fivéreivel és barátjaival ott állt a hajóállomásnál, amikor megérkeztünk. Mivel ő volt a terv elindítója, érthetően nem vették be a fogadó küldöttségbe. Míg a kis és nagy Faragók, akik előzőleg hirlapilag is mindent elkövettek délamerikai utunk meghiusítására, ott sündörögtek nyálkás, farizeusi képmutatással körülöttünk, ezek a hű, talpig magyarok a sorompón túl kirekesztve fájdalmasan dobogó szívvel vártak ránk. S még azzal is megelégedtek, hogy csak az utolsó, szinte fáradt kézfogás szólott nekik.

Velük tartottam minden lebeszélés ellenére s az alkonyra hajló őszi napsütésben vágtunk neki a buenosairesi házrengetegnek. Éreztem, hogy ezek között az egyszerű emberek között nagy, meleg, dédelgető szeretet vesz körül. A szemük tüzelt, a szívük rég nem érzett örömben dobogott s folyt ajkukról a szó, a hála és a köszönet, a dícséret és nagy tervek áradata.

Pihenőt csak egyszer tartottunk, hogy Magyari Vilmos szerkesztő vendégszerető házát megtiszteljük. A legrégibb magyarok egyike Buenos-Airesben Ma-

gyari Vilmos, aki nyomdásznak indult és idekint szerkesztő is lett. A szerkesztési módja néha talán primitív s az itt szokásos testvérharcoknak néha ő is áldozatul esett, a tiszta magyar hangot azonban ő képviseli Délamerikában és a Faragók üzleti magyarsága felett toronymagasságban áll.

A látogatás után folytattuk útunkat a külvárosok felé. A felhőkarcolók és toronymagasságú bérházak hamar elmaradoztak s az argentin városok sivár, komor, egyforma házai kísérgettek. A villamos bőszülten csattogott s a mind rosszabbá váló úttesten olyan hintázást vitt végbe, mint egy ligeti hajóhinta. Az este ránkszakadt, a házak és a világítás mind gyérebbé váltak s néha már lakatlan mezőkön, porzó homokbuckákon keresztül csörömpölt a villamos.

Kicsit bizonytalanul és elfogódva, az ismeretlen táj szorongó érzésével lépkedtem velük, amikor a villamosról leszálltunk. Néhány mezőn, csikorgó homoksávon, árkokon, földhányáson mentünk keresztül, míg végre egy széles, nagy utcában homályos villanylámpák ködlöttek fel s kormos, fekete házak tűntek elénk.

— Helyben vagyunk — mondta Berkó Gyula s egy szűk, sötét kapun át egy nem sokkal tágasabb, hosszú, elnyúlt udvarra léptünk.

A nyitott ajtók hosszú sora fogadott. Balról a lakóházak, jobbról a szembesorakozó konyhák. Minden lakónak egy szoba és egy konyha. Az ajtókon éles fény csapódott ki s rikítóan világította meg a kormos, nyitott konyhákat s a kíváncsian előbukkanó arcokat.

Berkóéknál nagy öröm volt. Boldogan ült körül a család apraja-nagyja s a környékbeli magyarokból odaszállingózott néhány lelkes munkástestvér. Az asztalra jó meleg, magyaros vacsora került s a barátságot és az ünnepet hamisítatlan argentin borral pecsételtük meg.

Nyisztor Zoltán könyvéből a fenti három oldal melléklet Balás Kristóf „A Berkó családnév Cserhátszentiványon” című írásához

Zorkóczy-Kovács Katalin

Cserhátszentiváni leszármazott, aki pedagógus,
és aki verseket is ír, s akit a szíve visszahúz a ”szentiványi” hegyek közé

Budapesten 1984. június 6-án születtem. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész-tudományi karán végeztem magyar-történelem szakon. 2008-tól ugyanitt végzem doktori tanulmányaimat történelemből. 2009 szeptembere óta magyart és történelmet tanítok a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnáziumban.

Hogy milyen kapcsolatban állok ezzel az eldugott, ámde gyönyörű faluval a Cserhát szívében? Édesanyám Zorkóczy Janka, Cserhátszentiványon született (vagy ahogy nagymamám szereti nevezni: „Szentiványon”). Felmenőim anyai ágon, a Csernus-Zorkóczy család, tősgyökeres szentivániak. A nyári szünet nagy részét pici gyermekkorom óta, öcsémmel, Tamással együtt ebben a csodás faluban töltöttem. Sok szép emlékem kötődik ehhez a helyhez és az öreg, csaknem száz éves házhoz a templommal szemben. Nyáron – még most is, hogy már nem vagyok többé gyerek – szinte menekülök ide a tűzforró betontömbökkel telezsúfolt Budapestről.

Az eddigi életemről röviden. Középiskolába a budai Szent Margit Gimnáziumba jártam. Rengeteg dolog megfogott, sok tantárgy érdekelt. Így nehéz volt eldönteni, hogy milyen irányba orientálódjak. Bár ez akkor nem tudatosult bennem, már akkor is „tanítottam”. Gyakran kikérdeztem az osztálytársaimat, felkészítettem őket a komoly felelésekre és keresztbetett ujjal szurkoltam értük, mikor a tábla előtt izzadtak. A tanári pálya itt már

elgondolkodtatott, de még nem foglalkoztam vele, mint komoly alternatívával. Amihez úgy érzem igazán érzékem volt, elbűvölt és magával ragadott, az a magyar és a történelem. Ehhez nagyban hozzájárultak tanáraim is, akik azóta példaképeimmé váltak. Így mikor felvételi jelentkezésre került sor, e szakokat választottam mindenféle konkrét cél nélkül. Egyszerűen azért, mert ezek érdekelt, anélkül, hogy valóban belegondoltam volna a dolog kimenetelébe. Tizennyolc évesen az ember még ritkán látja előre a jövőjét, ritkán van tisztában a hozott döntése súlyával és következményeivel. Azóta is némileg szívfájdalmam, hogy nem választhattam a biológiát, amihez szintén jó érzékem volt. Ekkor még csak maguk a tantárgyak érdekeltek, nem gondoltam rá, hogy valaha is tanítani fogom őket.
Szüleim szerencsére támogattak, pedig a választásommal teljesen felrúgtam a családi hagyományokat. Családomban ugyanis – tudomásom szerint – még nem volt bölcsész végzettségű felmenőm. Édesanyám közgazdasági végzettsége révén két lábbal áll a földön. Az ő egyetlen kikötése a továbbtanulásommal kapcsolatban csupán annyi volt: „csak könyvelő ne legyél, lányom!”. Noha ez a veszély egyáltalán nem fenyegetett, mivel a matematika sosem volt erősségem. Édesapám is támogatott, – bár ő inkább „műszaki ember” – aki osztozik a történelem iránti lelkesedésemben.

Az egyetemen töltött évek talán eddigi életem legboldogabb évei voltak. Bár nem volt mindig minden tárgy olyan színes és izgalmas. De az unalmas szakcikkolvasásokkal és a kemény vizsgák miatt átvirrasztott éjszakákkal együtt is szerettem, mivel valóban érdekelt, amit tanultam. Azt hiszem másképp nem is lehetett volna mindezt végigcsinálni. Még külföldi ösztöndíjra is sikerült kijutnom Belgiumba az Erasmus nevű nagyszerű programnak köszönhetően, ami eddigi életem talán egyik legmeghatározóbb élménye volt. Egy gyönyörű kis egyetemi városban, Leuvenben tölthettem egy fél évet. Közben a mai napig tartó barátságokat kötöttem, rengeteget utaztam, kitárult előttem a világ.

A diplomázás után a munkakeresés nem volt könnyű, lévén, hogy családi összeköttetéseim és ismeretségeim nem igazán voltak a szakmában. Azért gondolkodtam más alternatívákban is, de végül

úgy döntöttem, belevágok a tanításba, hiszen ez az a terep, ahol némileg otthonosan mozgok. Végül a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnáziumba kerültem. Pályakezdőként számos nehézséggel kellett szembenéznem: két érettségiző osztály, osztályfőnökség, fakultációk tartása, teljes állás. Az első két év életem legkeményebb próbatétele volt.

Az irodalom területén is kipróbáltam magam. Régi kedves egyetemi tanárom, és „költőtársam", Lackfi János jóvoltából 2010-ben megjelenhettek verseim az *Aranysityak* című válogatáskötetben, ami kortárs költők gyerekverseit tartalmazza. Itt „költői álnévként" édesanyám vezetéknevét is felvéve Zorkóczy-Kovács Katalin néven szerepelek.

Az egyetemtől azóta sem tudtam elszakadni. Jelenleg történelemből végzem doktori tanulmányaimat, melyek már a végükhöz közelednek. Közben számos ösztöndíjat is sikerült elnyernem. Kétszer voltam egy-egy hónapra Kolozsváron kutatni, és Belgiumba is sikerült visszajutnom. Jelenleg szintén Leuvenben vagyok egy négy hónapos kutatói ösztöndíjjal, ezért is nem tudok személyesen részt venni a következő találkozón.

A szívem azért továbbra is visszahúz a teljesen sík, szeles, hideg és esős belga vidékről a „szentiványi" hegyek közé.

Zorkóczy-Kovács Katalin

Zorkóczy-Kovács Katalin versei

A versek költői álnéven az “Aranysityak” című, kortárs költők gyermekverseit tartalmazó kötetben jelentek meg 2010-ben.

HASZNÁLLATOK

Zorkóczy-Kovács Katalin versei elé

Nem, nem írtam rosszul, Zorkóczy-Kovács Katalin állatai nem haszonállatok, bár nagy hasznukat vehetjük. A haszonállat ugyanis böhöm lény (bő lény, olykor meg kifejezetten bölény), tejét isszuk, megfüstöljük, húsát esszük, sós kútba tesszük, onnan is kivesszük. Az 5 centis elefánt (a 6 centis már túlméretezett!), a fogasnak használható zsiráf, az eltűnő kaméleon, a legelésző penészgombák vagy a szerelmes ráják roppant praktikusnak látszó, ám csak majdnem-hasznot hajtó jószágok, azaz használlatok. Hasznuk, hogy teljesen hasznavehetetlenek, mégis megmagyarázható, miért van rájuk szükség.

Katalin lukat magyaráz a hasunkba, irgalmatlanul komoly, mint egy gyerek, aki a felnőtteket utánozza. Tudományos, mint egy fogkrémreklám. Mint egy női magazin. Mint egy nyelv- és irodalom tankönyv. Csak éppen versein jóízűen nevetünk, béna tankönyveken, újságokon és reklámokon viszont inkább kínunkban.

Ez a költő úgy füllent, hogy mindig csak igazat: hiszen ki ne látott volna elefántos matricát, szobatiszta penészgombát, depressziós kaméleont? Csak éppen sokkal szimpatikusabbak így, ezekben a mini-természetfilmekben, melyeket csak és kizárólag a Zorkóczy-Kovács Katalin fejében lévő tévé sugároz.

Lackfi János
költő, egyetemi tanár

Az 5 centis elefánt

Minden vágyam hogy büszke tulajdonosa
legyek egy 5 centis elefántnak
Nem kell nagyobb, az S-es méret pont megfelelő.
Nagyon praktikus, így akár a zsebben is elfér.
Nem is fogyaszt sokat:
egy csomag mogyorót egy évig is elmajszol.
Azért egy ilyen bonsai elefánt nagy felelősség is.
Vigyázni kell, nehogy lelegelje a szomszéd
folyosón kint hagyott fikuszát,
ne hagyjuk, hogy a vécékagylóban lubickoljon,
hisz egy óvatlan pillanatban lehúzhatjuk a lefolyón,
és óvatosan kell lépkedni, mert könnyen
papírvékonnyá préselhetjük,
így már csak egy matrica lesz, és onnantól
csak albumba ragasztva gyönyörködhetünk benne.

Penészgomba

Ha megkérdezik, hogy volt-e már háziállatom,
elgondolkodok.
Egyszer együtt laktam néhány hónapig egy csordányi
penészgombával.
Ott tanyáztak az ablakom fölötti mélyedésben.
Egész jól megvoltunk egymással.
Ideális háziállatok,
Nem kellett sokat törődni velük:
etetni, levinni sétálni, szobatisztaságra nevelni…
Nagyon nyugis lények,
Békésen legelésznek a sarokban
és hűségesen figyelik, hogy pötyögök a számítógépen.
Szégyen, hogy így háttérbe szorítják őket,
csak azért mert nem tartoznak a „divatos” háziállatok
közé.

Apróhirdetés

Megszabadulnék alig használt zsiráfomtól
Nem fogyaszt sokat:
8-10 liter víz és néhány szobanövény per nap.
Bár újabban rászokott a műanyag pálmákra.
Mérete miatt csak galériás lakásokba ajánlom.
Szobadíszként is szép.
Ábrázata ugyan nem vonzó,
lámpaernyővel a fején azonban kifejezetten mutatós.
Ha valaki praktikus célra akarja,
hát fogasként is jól funkcionál.

Rája

Természetfilmekben gyakran látni rájákat.
Olyan lepedőként siklós fajtákat.
Többnyire magányosan.
Elképzeltem, milyen lehet romantikájuk?
Például, hogy találják meg
életük párját: egy másik ráját.
Talán, ha furcsa izzást éreznek egymás közt?
Vagy szikrázik köztük a levegő, akarommondani a víz?
Vagy az a jó, ha színben és méretben passzolnak?
Esetleg a szabásuk hasonló?
Szigorúan az aktuális divatirányzatnak megfelelően.
Elismerem, már az elképzelés is lapos és színtelen,
De hát istenem, rájákról van szó.

Használati utasítás kaméleontartóknak

Napjaink legtrendibb háziállata.
Még a kényes ízlésű vevők is kedvelik.
Igazodik a szoba színéhez.
Ha unjuk a küllemét, csak tapétázzuk újra a falat.
A virágmintát különösen kedveli,
de a csíkok se okoznak kihívást neki.
Etetni se nagyon kell, főleg így nyár időben,
Ragadós nyelve esztétikusan pótolja a légypapírt.
De vigyázzunk, ha depressziós vagy magányra vágyik,
akár hetekre is eltűnhet szemünk elől,
és megtalálni nem könnyű dolog.

Sándor Rezső akrosztichon verse

Cserhátszentiván

Szülőfalum Te szép Cserhátszentiván,
Álmomban is szemem látni kíván.
Nagy büszkeséggel tekint Rád a Bézma,
De fentről üdvözöl a Bak-kő is néha.
Odalent a völgy, kispatak csörgedez,
Rajtra kész, de nincs más kivel versenyez.

Rád vigyáz temető műemlék tornya,
Emlékezik a múltra, hisz nincs más dolga.
Zöldben pompáznak Középhegy fái,
Sütkéreznek Pelecke lankái.
Őrzi határod távoli Vereshegy,
kisfalum kívánom: örökre maradj meg.

Soraim kezdőbetűi adják a nevem
1941-ben itt születtem,
1957-ig itt éltem,
azóta Budapesten.

Régi iratok a sublótfiókból

A tavalyi könyvben több régi iratot is közreadtunk. A legrégebbi irat egy 1845-ben kelt, kalligrafikus betűkkel írt adásvételi szerződést, amit szerződő felek kézjegyükkel láttak el, mert bár nemesek voltak, nem tudtak írni. Petőfi nyomán is tudjuk, hogy akkoriban ez nem volt ritkaság.

Most újabb dokumentumok kerültek elő.

1. Előkerült egy házasságlevél, ami azt bizonyítja, hogy Német János és Balás Anna nemesek 1861. november 28-án házasságot kötöttek. Az esketŏ pap Boross Károly plébános volt. A tanuk neve is jól ismert szentiváni családok tagjai, Siraky Lajos és Gyürky József voltak. Az ő polgári állásuk rovatában az szerepel, hogy nemesek. Valójában egyikük volt a jegyző, a másik a bíró.

Mivel Szentiván úgynevezett kuriális község volt, ami azt jelentette, hogy lakói nem jobbágyok, hanem nemesek voltak, közvetlenül a király alá tartoztak, és adófizetési kötelezettségük nem volt.

Érdemes megfigyelni, hogy a lakhelye, utca, házszám rovatban csupán annyi szerepel, hogy Szentiván 57. A mai utcanevek csak később születtek.

Az itt közölt dokumentum egy másolati levél, amit 1942-ben állított ki Csollák Lajos plébános. A falu neve akkor már Cserhátszentiván volt, mert 1906-ban Szentiván nevét megváltoztatták Cserhátszentivánra megkülönböztetésül az országban lévő többi, összesen hét másik Szent Iván nevét viselő településtől.

2. Siraky Gyula és Lendvai Borbála esküvője 1923. november 25-én még a régi templomban volt, amint arról az esküvői meghívó tudósít. Érdemes megfigyelni, hogy a fontos családi eseményeket, a gyermekek születését kézzel erre a meghívóra írták.

479 szám
1942

Dícsértessék a Jézus Krisztus!

Az 1939: IV. t.-c. végrehajtása céljára illetékmentes
(7720/1939. M. E. sz. rendelet 68. §.)

HÁZASSÁGLEVÉL

A lulírott ezennel hivatalosan bizonyítom, miszerint a cserhátszentiváni róm kat. Egyház **házasultak anyakönyvének** II.-ik kötetében, —-ik lapon 1861. azaz ezer nyolcszázhatvan egyed —-ik év november hó 28.-ik napjáról a következők foglaltatnak.

Folyószám		29.
Az esketés éve, hava és napja		1861. november 28.
A házasfelek	vezeték és keresztneve s polgári állása	Német János nemesek Balás Anna
	származási helye	Szentiván
	lakhelye utca, házszám	Sztiván 57.
	vallása	r. k. r. k.
	születési éve, hava és napja	21 éves 20. éves
	állapota: nőtlen, hajadon	nőtlen hajadon
	állapota: özvegy	— —
A szülők vezeték- és keresztneve, polgári állása és vallása		Német István Balás Antal Juvancsik Borbála Percze Teréz
A tanuk vezeték- és keresztneve, polgári állása és vallása		Sirsky Lajos Gyürky József nemesek.
Az eskető lelkész vezeték- és keresztneve s hivatala		Boross Károly pleb.
Hányszor és mikor lettek hírdetve.		Jard.
Észrevételek		—

Minek nagyobb hitelére kiadtam ezen saját aláírásommal és a hivatalos pecséttel ellátott oklevelet.

Kelt Cserhátszentiván, 1942. december 22.

Csanády Lajos
plébános k.

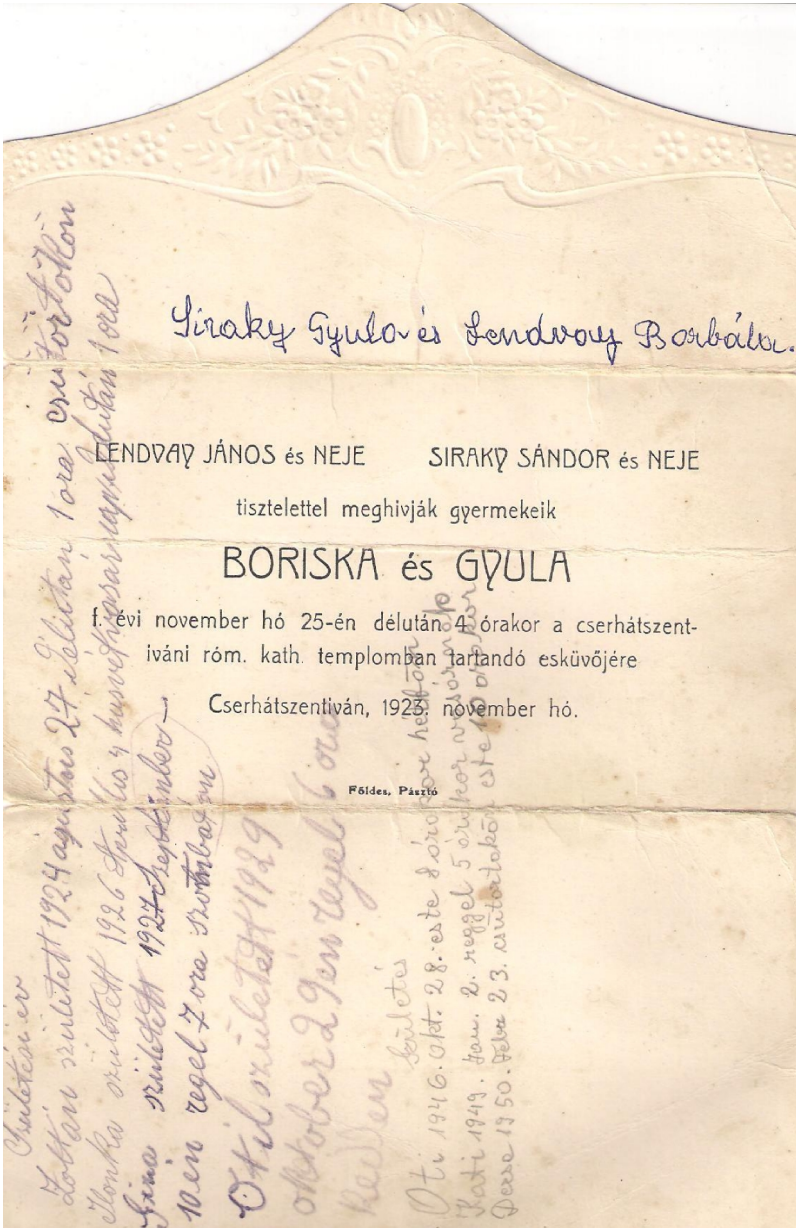

Siraky Gyula és Lendvay Borbála.

LENDVAY JÁNOS és NEJE SIRAKY SÁNDOR és NEJE

tisztelettel meghivják gyermekeik

BORISKA és GYULA

f. évi november hó 25-én délután 4 órakor a cserhátszentiváni róm. kath. templomban tartandó esküvőjére

Cserhátszentiván, 1923. november hó.

Földes, Pásztó

3. Előkerült egy 1941. június 18-án kelt igazolvány, amely azt igazolja, hogy Tarcsányi Dezső cserhátszentiváni lakos jogosult a Keletmagyarország és Erdély egy részének felszabadulása emlékére alapított Erdélyi Emlékérem viselésére. *Lent:* Az Erdélyi Emlkérem előnézete és hátoldala.

M.kir. 23/III. zlj.
350/1841 szám
1941.

IGAZOLVÁNY

Keletmagyarország és Erdély egy részének felszabadulása emlékére alapított Erdélyi Emlékérem viselésének jogosultságáról.

Tarcsányi Dezső gy. részére

Születési év, hely és ország: 1914
Cserhátszentiván. Magyar.

Szülőanyja leánykori neve: Csesznak Rozália

Illetőségi hely: Cserhátszentiván.

Kelt Salgótarján 1941 évi június hó 18. n.

P. H

PALLAS NYOMDA BUDAPEST

KITÜNTETÉS.

Siraky Ottilia

IV. oszt. tanuló

az 1939–1940-i iskolaévben

szorgalmáért

dicséretet érdemelt.

Cserhátszentiván, 1940. június 10. én

Sujánszky, Keszthely. 1065.

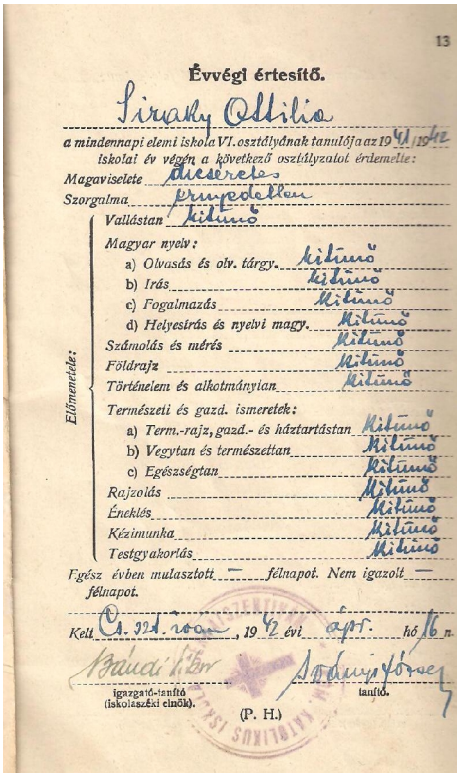

13

Évvégi értesítő.

Siraky Ottilia

a mindennapi elemi iskola VI. osztályának tanulója az 1941/1942 iskolai év végén a következő osztályzatot érdemelte:

Magaviselete dicséretes

Szorgalma ermedetlen

Előmenetele:

Vallástan kitűnő

Magyar nyelv:

a) *Olvasás és olv. tárgy.* kitűnő

b) *Irás* kitűnő

c) *Fogalmazás* kitűnő

d) *Helyesírás és nyelvi magy.* kitűnő

Számolás és mérés kitűnő

Földrajz kitűnő

Történelem és alkotmánytan kitűnő

Természeti és gazd. ismeretek:

a) *Term.-rajz, gazd.- és háztartástan* kitűnő

b) *Vegytan és természettan* kitűnő

c) *Egészségtan* kitűnő

Rajzolás kitűnő

Éneklés kitűnő

Kézimunka kitűnő

Testgyakorlás kitűnő

Egész évben mulasztott — *félnapot. Nem igazolt* — *félnapot.*

Kelt Cs. szt. iván, 1942 *évi* ápr. *hó* 16 *n.*

Bándi Lőrv — igazgató-tanító (iskolaszéki elnök).

Szántyi József — tanító.

(P. H.)

Megőrzött, 1939-ben és 1942-ben kelt dokumentumok bizonyítják, hogy Siraky Ottilia szorgalmas, kitűnő tanuló volt

4, Siraky Ilonka és Tarcsányi Dezső esküvői meghívója 1942. november 15.-re már az új templomba hív.

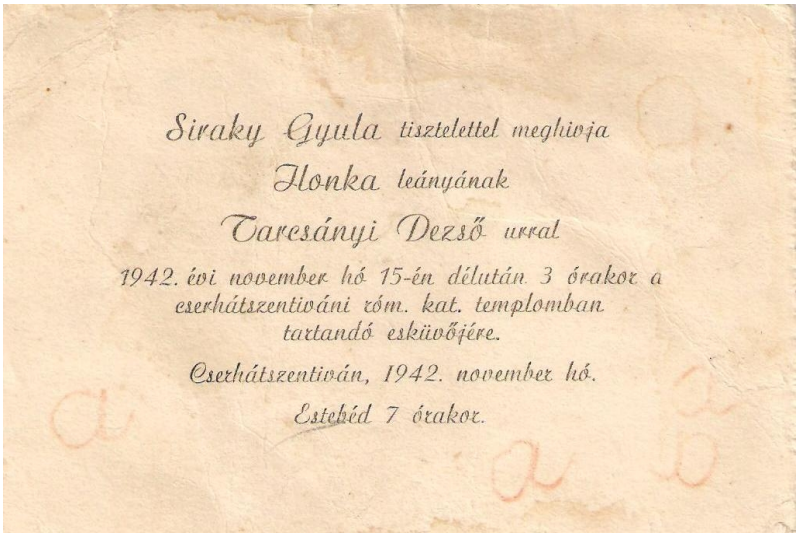

Siraky Gyula tisztelettel meghívja
Ilonka leányának
Tarcsányi Dezső urral
1942. évi november hó 15-én délután 3 órakor a
cserhátszentiváni róm. kat. templomban
tartandó esküvőjére.
Cserhátszentiván, 1942. november hó.
Estebéd 7 órakor.

A fenti dokumentumok egy részét Murnyi Gyula közvetítésével kaptam meg.

Továbbra is bíztatunk mindenkit arra, hogy a régi, ma már kortörténeti dokumentumnak számító, és közérdeklődésre számottartó iratokat tegye közkinccsé,

Dr. Szalay Ferenc

Illés napi vihar. Villámcsapás okozta tűz a templomban. Elnémult harangok

2011. július. 20

A bibliában Illés prófétát tüzes szekér ragadta el, és vitte fel a mennybe. Az ő napján nagy viharok, villámok, és mennydörgés szokott lenni. A néphit szerint ilyenkor Illés szórja a tüzes villámokat, s mennydörgéskor sokfelé azt mondják, hogy "görgeti má' Illés a hordókat". A délvidéken, Temerinben az 1853-as nagy vihar után fogadták meg, hogy ezt a napot Illés prófétára emlékezve megünneplik, s e szép hagyományt a mai napig őrzik.

Hát 2010. július 20-ára virradó éjjel Cserhátszentiványon is igencsak "zörgött Illés szekere". Az egész országon átvonuló, különös erejű, igen sok kárt okozó vihar akkor éjjel érte el Cserhátszentivánt. Heves és Nógrád megyében is fák dőltek ki, házak tetejét vitte el a vihar, a mentőket és tűzoltókat szünet nélkül riasztották, sok helyen volt áramszünet, a Mátrai Erőmű két blokkjában az automata biztonsági rendszer leállította az áramtermelést a távvezetékekben érzékelt üzemzavar miatt. Ferihegyen a Liszt Ferenc repülőtér aznap órákig nem tudott repülőgépeket fogadni, sok járatot másfelé tereltek.

Már este érezni lehetett, hogy a zúgó szél, az alacsonyan és gyorsan szálló felhők valami rosszat hoznak. Éjfél tájt aztán egyre sűrűsödtek a villámok, egyik érte a másikat, szinte szünet nélkül zengett az ég. A faluban kevesen aludtak, gondosan bezárták az ablakokat, biztonságba helyezték, amit lehetett, s várták a vihar elvonulását. Hajnal fél kettőkor aztán akkora villám csapott le és olyan erős mennydörgés jelentkezett, amire még a jó alvók is felébredtek. Sokan érezték, hogy a villám a közelben csapott le.

Csernus Gábor, akinek a háza a templommal szemben, az utca túloldalán, alig ötven méterre van, s cukorbetegség és érszűkülettől fájós lába miatt amúgy sem sokat szokott aludni, úgy mondta el, hogy hirtelen vakító fényt látott, a szobában is nappali világosság lett, s szinte abban pillanatban egy óriási, félelmetes csattanást

hallott. Még az ablakok is megremegtek. Úgy érezte, hogy a templomba csapott a villám. Nem is tévedett.

Reggelre aztán elvonult a vihar. Sokan észlelték, hogy éjszaka többször volt áramkimaradás, és hogy egy időre elnémultak telefonok. Ekkor még senki sem gondolta, hogy templomban nagy baj történt, csak az tűnt fel, hogy onnantól kezdve nem szóltak a harangok. Mivel a templom harangjait villanymotor működteti, azt gondolták, hogy áramszünet miatt némák. A plébános úr aznap nem tartózkodott a faluban, a parókia üres volt, így nem volt kitől megkérdezni, hogy mi is történt.

Másnap reggel, szerdai nap lévén, az asszonyok busszal mentek Pásztóra a piacra. Persze téma volt a nagy vihar, a sok és félelmetes villámcsapás. Babiák Béláné, született Berkó Julianna, akinek a háza a templom mellett nyugati irányban, alig nyolcvan méterre van az isten házától, s aki szép tiszta hangjával a templomi éneklésben mindig jeleskedik, azt mondta, hogy már megélt hetvenegy évet, de ekkora villámcsapás okozta csattanást még sohasem hallott. Félelmetes volt.

Amikor a plébános úr megérkezett, ő fedezte fel, hogy a sekrestyében elektromos tűz volt, a harangokat szabályozó elektromos szekrény gyulladt ki, szinte lerobbant a falról, a tűz ráterjedt a sekrestye és a templomhajó közötti ajtóra, azt átégette, a misekönyvek megpörkölődtek, a nagy hőhatástól a műanyag óra és rádió doboz megolvadtak, minden csupa korom és füst volt, amint azt a fényképek jól mutatják.

Csodával határos módon a templom nem égett ki, a bútorok, a képek, szobrok, még a szőnyegek is megmaradtak, persze vastagon korommal borítva. A plébános úr értesítette a tűzoltókat és a biztosítót, jelentette az esetet az egyházi illetékeseknek. A szakemberek szerint a villámhárító jól működött, de a hatalmas feszültség elektromos tüzet gerjesztett. A szerencsétlenségben az volt a szerencse, hogy senki sem nyitott ajtót, így nem volt friss oxigén utánpótlás, és nem kaptak lángra a berendezések, nem égett le a templom. Szombaton, amikor a falubeliek megtekinthették a belülről

megfeketedett templomot, egyfelől szomorúság töltötte el őket a látottak miatt, másfelől a hála érzete, hogy nem történt nagyobb baj. A templom udvarán, a plébános úr édesanyjának kezdeményezésére hálaadó imát mondtak el.

Hónapokig tartott, amíg a templom szakszerű helyreállítása, kifestése, a képek, a szobrok szinte restaurálása megtörtént. A hívek közül igen sokan segítettek a takarításban, a textíliák kimosásában, vasalásában. Nem volt könnyű a zsírszerű kormot eltávolítani a padokról, a textíliákból. Többször is neki kellett veselkedni. Bizony még sokáig érezni lehetett korom szagát, s a megpörkölődött szélű misekönyvek még most is emlékeztetnek a tűzre.

Október 15.-től új plébánosa lett a falunak. Dr. Beer Miklós váci püspök Urus Attilát nevezte ki, aki egyúttal Hollókő, Rimóc, Nagylóc plébánosa is. A szentmisék megkezdődtek, hanem a harangok csak nem akartak megszólalni. Már több mint fél év eltelt, és még némák voltak. A baj az volt, hogy Generáli biztosítónál, aki az egész országban a katolikus egyház biztosítója, a harang biztosítása csak száznyolcezer forintra szólt, s a helyreállításhoz ennél sokkal-sokkal több pénz kellett. A hívek adakozásának (50 család), a környező öt falu adományának, az Élhető Cserhát Világa Alapítvány támogatásának és Urus atya szervezőmunkájának köszönhetően, a harangokat szabályozó új automatika beszerelése és beüzemeltetése még a Húsvét előtt megtörtént. A munkát ifj Farkas Titusz végezte. A harangok nyolc hónapi szünet után, március 20-án, kedden ismét megszólaltak a falubeliek, sőt a környező falvak lakóinak is nagy örömére. Nagypénteken persze elmentek Rómába, de a feltámadást hirdetve ismét megszólaltak, s azóta is teljesítik szolgálatukat.

Nem tudom, hogy a mi harangunkba is bele van-e írva az a középkori verstöredék, ami számos harangon olvasható: Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango,. Magyarul, „Hívom az élőket, siratom a holtakat és megtöröm a villámokat.” Hát Cserhátszentiványban megtörte.

Dr. Szalay Ferenc

A sekrestyében itt kezdődött a villám hatása. Szinte lerobbant a villanyóra és a haragokat működtető automatika..

A megpörkölődött, kormos misekönyvek.
A nagy hőhatástól megolvadt a műanyag óra és a rádió

Megmaradt.
A sekrestyében füstösen és kormosan is a feltámadást hirdeti.
A koponyán nyugvó jobb lába is a halál feletti győzelmet jelképezi

A hőhatástól átégett a sekrestye és a templomhajó közötti ajtó. Az ajtóval szemben látszik a feketeség

A templom csodával határos módon nem égett le, de mindent korom borít, még a pókhálókat is.

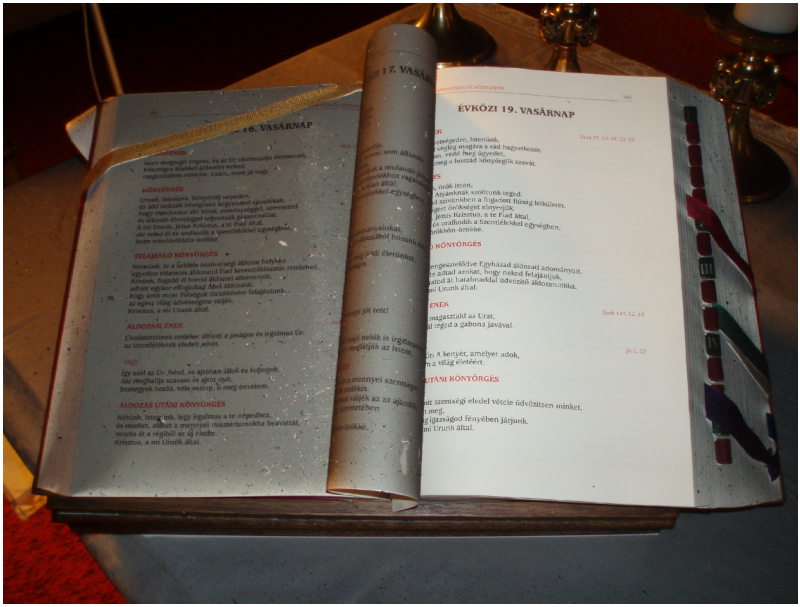

Jól látszik, hogy a szálló korom hogyan ülepedett le. A terítő vízszintes síkja szürke, a lelógó rész fehér. Az is látszik, hogy hol volt nyitva a misekönyv.

A szobrokat, a betlehemi istállót is korom ülte meg.

Sokat kellett takarítani, amíg a korom és a füstös szag elmúlt

Az adomány gyűjtő kosár kendője is szürke lett. A hívek hálaadó imát mondanak, hogy nem történt nagyobb kár, hogy nem égett le a templom.

A tűz után felújított és kitakarított templom

Itt már megtisztítva a koromtól.
Talán az ő imája is segített, hogy a Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templom nem égett le 2011 július 20-án az Illés napi viharban a villámcsapás okozta tűz ellenére.

Cserhátszentiván új plébánosa
Urus Attila

Dr. Beer Miklós váci megyés püspök Urus Attila személyében Cserhátszentivánba, a Keresztelő Szent János Egyházközség Kisboldogasszony templomába új plébánost nevezett ki 2011. október 15-től.

Urus Attila Erdélyben, Csíkszentkirályon született 1972-ben. Gyermekkorát Csíkszentgyörgyön töltötte, szülei, testvére és annak családja jelenleg is ott élnek. Teológiai tanulmányait már Magyarországon, Egerben végezte. A váci székesegyházban 1998-ban Keszthelyi Ferenc akkori váci megyés főpásztor pappá szentelte.

Jelenleg számos településen teljesít szolgálatot. Hollókő, Rimóc, Nagylóc, Cserhátszentiván plébánosa, akinek lelkipásztori szolgálata, a Cserhátszentivánhoz tartozó filiákat – Garáb, Felsőtold, Alsótold, Kutasó, Bokor – is magába foglalja. Apostoli, szolgálatát, nagy energiával, kedves, közvetlen emberséggel, meleg szívvel végzi.

A cserhátszentiváni hívek hamar szívükbe fogadták. Nagyra értékelik, hogy a szentmise áldozatok pontos bemutatása mellett megtalálja azt a közvetlen hangot, ami erőt, bátorítást és örömet ad. Nem üres formalitás, amikor például, megdicséri az asszonyok gondos munkáját, amivel a templomot feldíszítik, gondozzák. A figyelmesség a szeretet megnyilvánulása. Szentbeszédei gondos felkészülésről tanúskodnak. Egyszerre intellektuálisak és példabeszédszerűen egyszerűek, ami jól igazodik a hívek kultúrájához.

Hangja egyszerre érces és meleg, az éneklésben elbizonytalanodott híveket kitűnő hallással, és erős, tiszta hanggal vezeti a helyes útra.

Az ő törődése, kitartása és munkája is kellett ahhoz, hogy a villámcsapás okozta templomtűzben odaveszett elektronikai rendszer

helyébe új kerüljön, és hogy 2012 húsvétjára, több mint fél év némaság után, újból megszólaljon a harang Cserhátszentiványon. A tűz miatt még most is kormos, füstszagú könyvekből misézik. A csodával határos módon megmenekült templom épülete a füsttől és koromtól már megtisztult, most még a lelkek megtisztulására van szükség, amihez Urus atya nagy segítséget ad.

A templom lépcsőjének felújítása, a sekrestye és a nyugati fal feletti eresz és tetőszerkezet javítása, a templomkert kapu és kerítés felújítása igen nagy feladat, amihez nem elég az egyházközség, az alapítványok ereje, hanem nagyobb támogatásra is szükség van, aminek megnyeréséhez az új plébános úrtól segítséget vár a falu.

A falu mostani „új” templomának felszentelése 70 évvel ezelőtt, a világháború nehéz éveiben történt. Bízunk abban, hogy a méltó ünneplés örömét a felújítások, vagy legalább azoknak biztos ígérete fokozni fogja.

Nagy kár, hogy a sok településen támadt sok-sok kötelezettsége miatt plébánosunk nem tud a faluban minden vasárnap szentmisét bemutatni, s nem juthat több ideje a pasztorációs munkára, a családokkal, s főleg a gyerekkel való találkozásra. A nehéz helyzetet megértve, a ritkább találkozási lehetőséggel megbékélve, a hívek annál nagyobb örömmel és szeretettel fogadják, amikor megérkezik.

Dr. Szalay Ferenc

Urus Attila plébános szentmisét mutat be Cserhátszentivánon 2012 Húsvétkor. Több mint félévi némaság után megszólaltak a harangok.

Bándi Tibor a templomépítő
(1914 – 1942)

Édesapja Buchta István (sz. Pusztaszemeréd) csendőrőrsvezető és édesanyja Nagy Julianna (sz. Ebed), aki vasutas családból származott házasságkötése 1908-ban Ebeden történt. Tibor, József nevű gyermekük 1914. február 12-én, Bercelen született.

Gyermekkorát Vácott élte, itt lett kispap. is.
1937. június 27.-én Vácott szentelte pappá Hanauer pp.
Első szolgálati helye Nagykáta, ahol káplánként a Nagykátai járás című hetilap szerkesztője is.

1941. január 1.-ével került a Cserhátszentiváni Keresztelő Szent János Egyházközségbe adminisztrátornak. Kinevezésekor püspöke így buzdítja:
„Példás életeddel és az evangélium tanításával vezesd híveidet a Jó Pásztor nyomdokain, s légy magad is gondos pásztora a kicsinyeknek, és nagyoknak egyaránt. Különösen viseld gondját a gyermekeknek, betegeknek és szegéneknek, aki a Mester szívéhez is legközelebb állnak. Buzgó munkádra az égi kegyelmek zálogául főpásztori áldásomat adom”

Felelős szerkesztője és kiadója a Katolikus szó című, az ecsegi esperesi kerület értesítőjének. Megjelenik évente 4x. Három szám került kiadásra 1941.12.15-1942.05.22 között.

Szervezőkészsége, erős akarata és kompromisszumképessége tette alkalmassá arra, hogy a háborús idők anyaghiánya, ill. zárolása, a pénztelenség és számos ember katonai szolgálata ellenére az új templom igen rövid idő alatt elkészült. A felszentelést nem érhette meg, de műve áll, hirdetve az akaraterő, a lélek és a szeretet diadalát.

Egy Kutasón tartott temetésen nagyon átfázott, utána kezdődött betegsége.

A budai Irgalmas kórház 1942 május 26-án levélben tájékoztatja Vác-ot, hogy Bándi atya „megfázásból eredő idegbénulással fekszik és írni sem tud. Felgyógyulását egyelőre még az orvosok sem tudják”

Június 14-én elhuny, Vácott temetik, szentiványiak részvételével. Isten igaz embere volt.

Murányi Gyula

A templom előterében lévő emléktáblát a 25 éves évfordulóra készítette Füles Lajos atya, megáldotta a rokonok és hívek jelenlétében Dr. Bánk József érsek-püspök

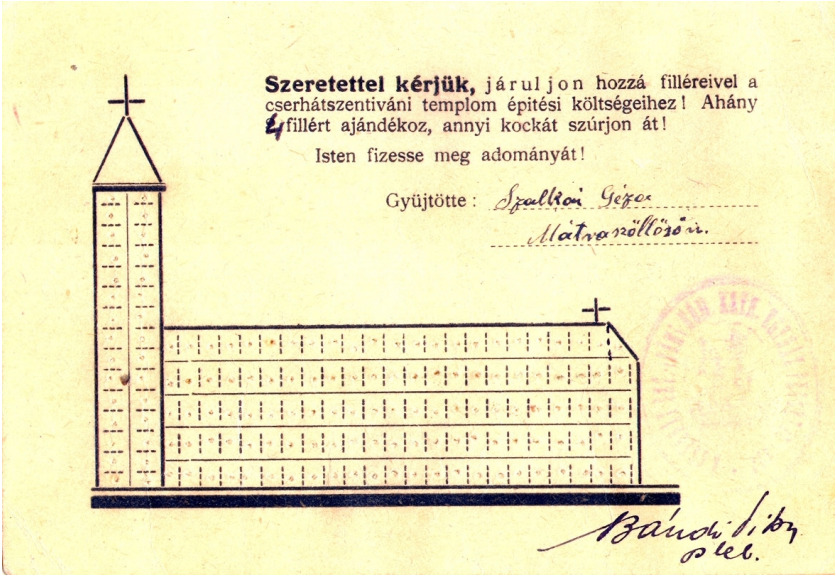

Téglajegy a templom építéséhez szükséges pénz előteremtéséhez

Balra: Bándi Tibor felszentelésekor
Jobbra: Hívek a templom felszentelésekor a lépcsőn

Fent balra: Bándi Tibor *Fent jobbra*: A temetés Vácott
Lent: A síremlék

A Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templom története

Hetven évvel ezelőtt szentelték fel az új templomot

Az új templom története már szerepelt a Cserhátszentivániak I. Világtalálkozója alkalmából megjelent könyvecskében. A templomépítő Bándi Tibor atyáról ebben a könyvben külön fejezetben írunk. Itt most felidézzük az építés, a felszentelés rövid történetét és bemutatjuk a templom berendezését, tárgyait. A Münchenből vásárolt, 1909-ben felszentelt, a régi templomból átkerült keresztúti stáció 14 képét külön fejezetben mutatjuk be. A régi és az új templom oltárképei a belső borító oldalakon láthatók.

A török pusztítás során lerombolt, első, román stílusú templomot, a hódoltság megszűnése után 1797-ben, a falu védőszentjének, Keresztelő Szent Jánosnak a tiszteletére szentelték fel. Ebből a temetődombon épült templomból 1941 után csak a torony maradt meg a régi és új síroktól körülvéve. Utoljára 1997-ben újították fel. Jelenlegi állapotát fényképen mutatjuk meg. A torony külső falán 2009-ben, a régi templom újjáépítésének 250-ik évfordulóján, a Cserhátszentivániak I. Világtalálkozója alkalmából, emléktáblát helyeztünk el, amit azóta az évente megrendezett találkozó résztvevői a régiek iránti tisztelet jeléül megkoszorúzunk

A mai templom a II. világháború alatt épült nem kis nehézségek és jelentős áldozat árán. Bándi Tibor fiatal plébános nagy lelkesedése magával ragadta a falut. Téglajegyeket jegyeztetve gyűjtésbe kezdtek 1941-ben, és sok munkával, áldozattal, hat falu, Alsótold, Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb, Kutasó összefogásával új, a mai templomot építették fel, a Krista Menyhért atya által ajándékozott telekre. Közben az alig öt éve pap Bándi atya megbetegedett, és meghalt, mielőtt a templom felszentelésre került.

A templom építését Dr. Fábián Gáspár tervei alapján kitűnő helyi kőműves mesterek, a segédmunkát és fuvart önkéntesek végezték. Hatalmas földmunkát végeztek azon a területen, ahova a templom épült. A köveket szekerekkel hozták a közeli kőbányákból, és helyben faragták. A lábazat és az oldalfalak vörös kövei a Pelecke hegyből, a torony fehér, mészkő kövei az alsótoldi, a Zilahi család tulajdonát képező kőbányából származnak. A fugázáshoz használt nagyon finom homokot a bujáki uradalom galambosi homokbányája adományozta.

Az eredeti tervet a falu lakónak kérésére Fábián Gáspár módosította, s így az eredetileg oldalra tervezett torony előre került. Ezért is van, hogy legfelső lépcső után nincs megfelelő méretű fellépő a templomajtó előtt.

Az 1941 áprilisában megkezdett munkákat a Medárd utáni esőzések nehezítették. Az alapkőszentelésre június 29én került sor, az alapkőletételi okmányt Bándi Tibor olvasta fel. Az alapkő letételkor készült fénykép a tavalyi könyvben látható.

1942. szeptember 8-án Kovács Vince püspök Kisboldogasszony (Kisasszony) tiszteletére szentelte fel a templomot.

A toronyban két harang lakik, amelyeket a régi templomból hoztak át, csakúgy, mint a padokat és a passió képeit. A fából készült egyéb berendezési tárgyakat, a szószéket, az oltárt és a mennyezetborítást, Ocsovai József, hatvani asztalos készítette.

A 2011 július 20-i, Illés napi vihar során villámcsapás okozta templomtűz ellenére csodával határos módon a templom nem égett le A károkról és a helyreállításról külön fejezetben írunk. Itt a képek bemutatását teljessé téve megmutatjuk még Szent Imre herceg és Bakallár József Cserhátszentiváni corpus festményét, valamint a szobrokat. A minden karácsonykor kihelyezett betlehem festett kerámia figuráit és a templomi zászlókat a jövő évi kiadványban tervezzük bemutatni.

Sajnos az egyre rosszabb állapotú, a templomtorony statikáját is veszélyeztető templomlépcső, és a Kossuth Lajos út felőli támfal és

kerítés felújítása még nem történt meg. Ehhez még sok pénzre, elhatározásra és akaratra van szükség. A Cserhátszentiványért Alapítvány már megkezdte az adományok gyűjtését, de még nagyon sok pénz, és valószínűleg egyéb forrásból származó támogatásra is szükség lesz. Kérünk minden olvasót, szervezetet és hatóságot, hogy tegyenek meg mindent, hogy a falu, a megye, sőt az egész ország értékes kincsét sikerüljön megőrizni a jövő generációi számára.

Korábbi dokumentumok felhasználásával összeállította
Dr. Szalay Ferenc

Szent Imrét ábrázoló festmény a sekrestye ajtóval szemben, a szószékre vezető lépcső indulója felett. A kép festője és eredete egyelőre nem ismert. Aki tudja, tudassa.

Bakallár József:
Cserhátszentiváni corpus.

Bakallár József cserhátszentiváni szülők gyermeke. Soroksáron született 1940-ben.A Képző-művészeti Főiskolán Fónyi Géza és Barcsay Jenő voltak a mesterei. Derkovits díjat kapott 1967-ben, és két biennálé nagydíját ítélték neki.
Művei a világ minden tájára eljutottak.
Cserhátszentiván díszpolgára.

Szemben az oltár a tabernákulummal, felette az oltárkép, Mária születése. Balra a jézus szíve szobor, jobbra Mária. A szobrok a fenti képeken balra és jobbra közelről láthatók

Balra: Páduai Szent Antal a gyermek jézussal.
Jobbra: Árpád házi szent Erzsébet

Maria Rosa Mistica

Balra: Páduai Szent Antal a gyermek jézussal szobor, ami a templomban hátul található.

Jobbra: Pieta. A templomban hátul, a gyóntató szék előtt található

A passió képei a templomban

A festmények több mint 103 évvel ezelőtt érkeztek Münchenből

A keresztúti stáció képei a régi templomból kerültek át az új templomba1942-ben. A Historia Domus (a templom és az egyházközség eseményeinek és történetének, a plébános által vezetett hivatalos feljegyzése, naplója) szerint:

„A Jézus Szíve és a Szűz Mária társulat megtakarított 200-250 korona összegéből és külön gyűjtésből Münchenből hozattak 950 korona értékben 14 darab olajfestményű keresztúti képet, melyek díszét képezik a templomnak, s egyúttal hirdetik a hívek áldozatkészségét és vallásos buzgalmát. Ezen képek felszentelése 1909 év március 14-én volt Pater Grand Konrád szécsényi Szent Ferenc rendi házfőnök által."

Tehát még jóval az I. Világháború előtt kerültek ide a festmények, amelyek az akkori, igen jó színvonalú, müncheni egyházi festőműhelyek egyikéből származik. Hasonló képeket találunk külföldön és itthon az ország több templomában.

A 2011 évi kiadványban már közöltük az egyik stáció képet, most Fertőszögi Péter közbenjárásának, és a Kogart Galéria támogatásának köszönhetően bemutatjuk a passió minden képét. A felvételek még a 2011. július 20-i templomtűz előtt készültek. Szerencsére a tűz nem pusztította el a képeket, csupán kormosak lettek, s amelyeket sikerült szépen megtisztítani, s amelyek valóban „díszét képezik a templomnak".

A keresztúti stáció képei:

1. Jézus Pilátus előtt (Pilátus halálra ítéli Jézust)
2. Jézus vállára veszi a keresztet
3. Jézus először esik el a kereszttel
4. Jézus Édesanyjával találkozik
5. Cirenei Simon segít vinni Jézus keresztjét
6. Veronika kendőt nyújt Jézusnak
7. Jézus másodszor esik el a kereszttel
8. Jézus a síró asszonyokhoz szól
9. Jézus harmadszor is elesik a kereszt súlya alatt
10. Jézust megfosztják ruháitól
11. Jézust a keresztre szegezik
12. Jézus meghal a kereszten
13. Jézus testét leveszik a keresztről, és Mária ölébe fektetik
14. Jézus testét sírba helyezik

A többi festmény és szobor is becses darabjai a templomnak, s amelyeket szintén bemutatunk ebben a könyvben a templom felszentelésének 70-ik évfordulója alkalmából.

Templomunk zászlóinak és a Betlehem színes kerámia szobrocskáinak bemutatására tervünk szerint a jövő évi kiadványban kerül majd sor. Akkor bemutatjuk az idei úrnapi körmenet felvételeit is.

Dr. Szalay Ferenc és
Murányi Gyula

Jézus Pilátus előtt. Halálra ítélik.

Jézus vállára veszi a keresztet
132

Jézus először esik el a kereszttel

Jézus édesanyjával találkozik

Cirenei Simon segít vinni Jézus keresztjét

Veronika kendőt nyújt Jézusnak

Jézus másodszor esik el a kereszttel

Jézus a síró asszonyokhoz szól

Jézus harmadszor is elesik a kereszt súlya alatt

Jézust megfosztják ruháitól

Jézust a keresztre szegezik

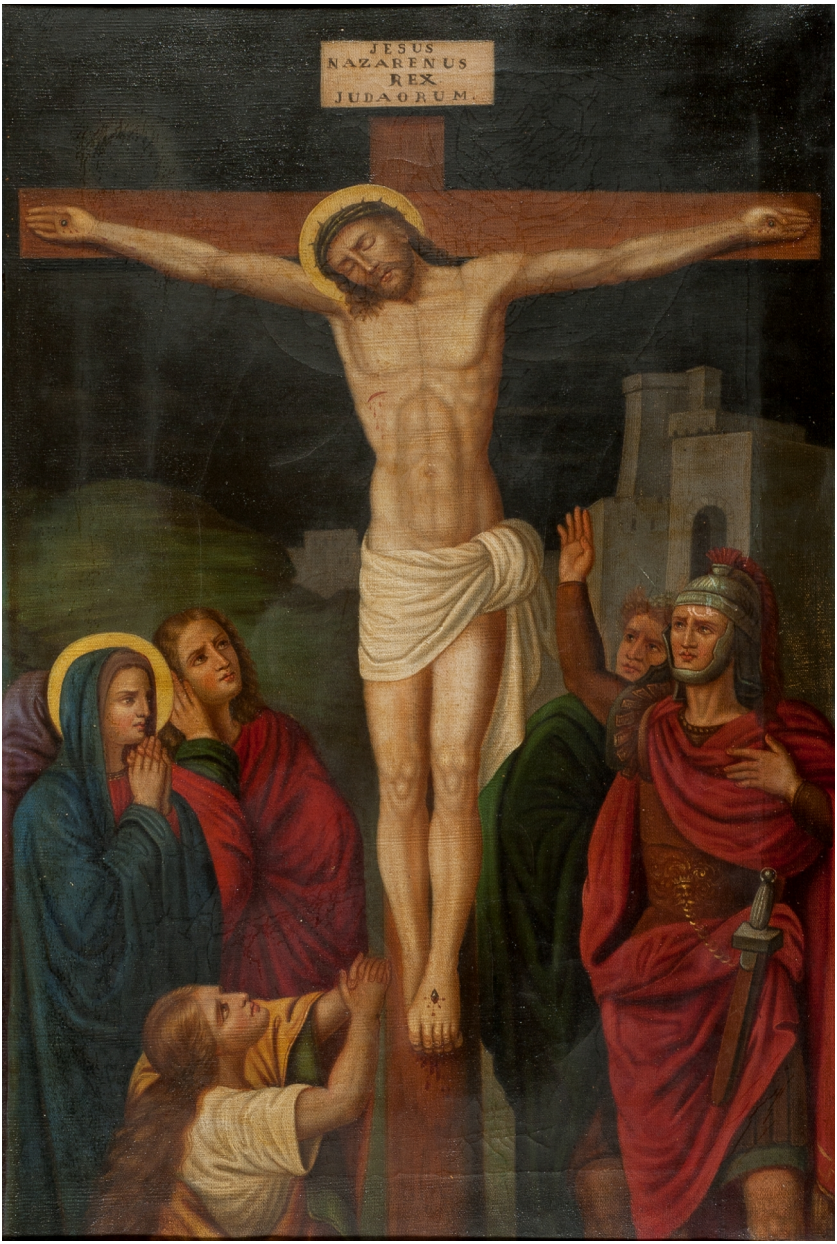

Jézus meghal a kereszten

Jézus testét leveszik a keresztről és Mária ölébe fektetik

Jézus testét sírba helyezik

Ez a felvétel a passió képek elhelyezkedését mutatja az oltár felől. Balról indul az első, jobb oldalon hátulról folytatódik előre és az oltártól jobbra van az utolsó stáció képe. A képek fa keretben vannak, mindegyik tetején középen egy kereszttel.

A padok a régi templomból kerültek át. Szemben az oltár.

Falunap 2011

Néhány évi szünet után, 2011. szeptember 10-én ismét falunapot tartottunk Cserhátszentiványon. Köszönhető ez annak a példaértékű összefogásnak, amivel a falu lakói, hétvégei ház tulajdonosai és vállalkozói megvalósították ezt a közösségerősítő eseményt. A rendezvényen közel háromszázan vettünk részt.

A program korán kezdődött, hiszen a falu asszonyai és önkéntes szakácsai már korán reggel nekiláttak a finom ebéd elkészítéséhez, amihez a zenét ez alkalommal is Bacsa Tomi szolgáltatta. Az új helyi specialitást, azaz a „Kangyikó koktélt" palócgulyás, sertéspörkölt, vaddisznó pörkölt és házi készítésű sütemények követték. A Kangyikó koktél receptje nem titkos: 1 dl pezsgő, 1 dl almalé, 1 cl szederszörp, 1 szem szeder és egy szem behasított som, amit díszítésként kell a pohár szélére tűzni.

A délutáni programot a Kultúrházban a Herencsényi Asszonykórus műsora nyitotta meg, majd következett a Karida Hastánccsoport és a Medalion Táncsport Egyesület bemutatója.
Az igényes, jó hangulatú előadások alatt a Művelődési Ház előtti területen a Pásztói Rendőrkapitányság sátra, a Cserhát Natúrpark és a Bükki Nemzeti Park környezetvédelemmel kapcsolatos tájékoztatója, a Narconon Magyarország drogprevenciós sátra, valamint Dr. Szalay Ferenc Professzor Úr szervezésében és orvostanhallgatóinak közreműködésével ingyenes egészségügyi szűrővizsgálatok nyújtottak további programot, élményt és elfoglaltságot.

A gyerekekről sem feledkeztünk meg, hiszen volt kézműves foglalkozás, pónifogaton kocsizás, és játszósátor állt a rendelkezésükre.

A délután folyamán kihirdettük a gyerekeknek kiírt rajzpályázat eredményét, valamint a „Cserhátszentiván legtakarosabb portája" címet. A tombolasorsoláson sok érdekes és sok értékes ajándék

került kisorsolásra. Az esti bálban Berki Zoltán és zenekara gondoskodott a jó hangulatról.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani minden segítőnek, támogatónak. Mindenkinek, aki valamilyen módon hozzájárult a 2011-es falunap sikeréhez.

Az itt bemutatott fényképek is jól mutatják a gazdag programot, s kicsit visszaadják azt a jó érzést, ami eltöltötte az emberek szívét, s tükrözik az együttlét örömét. A fényképeket Kovács Zsolt és dr. Szalay Ferenc készítették.

Találkozunk 2012. szeptember 8-án, a következő falunapon!

Kovács Éva
polgármester

A Herencsényi Asszonykórus. Akik nemcsak szépen énekeltek, hanem táncoltak is. Népviseletben látni őket külön gyönyörűség volt.

Fent: Szabó Timea háziasszony konferál.
Lent: Pillanatkép a Karida Hastánccsoport előadásából

Öröm volt látni a Medalion Tánccsoport fiatal táncosait

Nagy sikere volt az egészségügyi pavilonnak. Az orvostanhallgatók közel száz személy vérnyomását és vércukrát mérték meg

Fent: Bocsor Ede és Cservölgyi Zoltán a Cserhát Natúrpark térképét nézik, ahova 22 település tartozik. A Bükki Nemzeti park képviselete is itt volt.
Lent: Sokan kipróbálták a Pásztói Rendőrkapitányság szimulátorát.

Fent: Már a jövő évi találkozót és falunapot tervezik
Lent: Vendégek Erdélyből, a háttérben a herencsényi asszonyok az utcán is jó hangulatot teremtve táncolnak és énekelnek

Fent: Vietnami orvostanhallgató is segített az egészségügyi sátorban
Lent: A szakácsok megpihennek a finom ebéd után. Háttérben a bográcsok. Balra piros pólóban ül Kasza János (Jani), aki azóta egy égi falunapra kapott meghívást, jobbra Buda István (Pityu)..

Ez a nap a gyerekeké is volt.

Gyermekrajzok a falunapi kiállításon

A találkozó alkalmából Kovács Éva polgármester rajzpályázatot hirdetett a falu gyermekei számára. A meghirdetett téma „Cserhátszentiván 10 év múlva” volt, de szabadon választott rajzokat is lehetett bemutatni. A gyermekek, a kisebbek és nagyobbak igen ötletes, változatos munkákat készítettek. A színes rajzok mellett kollázs technikával készült munka is felkerült az állványokra.
A zsűri tagjai Szabó Timea, Kabács Jánosné és Dr. Szalay Ferenc voltak. Az eredményt a zsűri elnöke ismertette, úgy hogy a rajzok készítőit egyenként a színpadra kérte, s velük elbeszélgetve értékelték a műveket. Az ifjú alkotók válaszoltak a kérdésekre, elmondták, hogy mit ábrázolnak képeik, hogy miért azt a témát választották, és hogy mit is gondolnak a falu jövőjéről. Voltak optimista és pesszimista válaszok is. A gyermekek őszinték. A zsűri döntése egyébként az volt, hogy nem egy győztest hirdetett ki, hanem minden egyes pályázót nyertesnek nyilvánított, s mindenki kapott ajándékot. A jutalom tortát a gyerekek közösen fogyasztották el. A legnagyobb jutalomban azonban talán a jelenvolt, néha meghatódott hallgatóság, és a falu egész közössége részesült. Itt most közreadjuk a kiállítás képeit. A felvételeket Kovács Zsolt készítette.

Dr. Szalay Ferenc

Kovács Krisztián *4 éves: Virágok (kollázs)*

Kovács Krisztián 4 éves: Kollázs őszi falevelekből

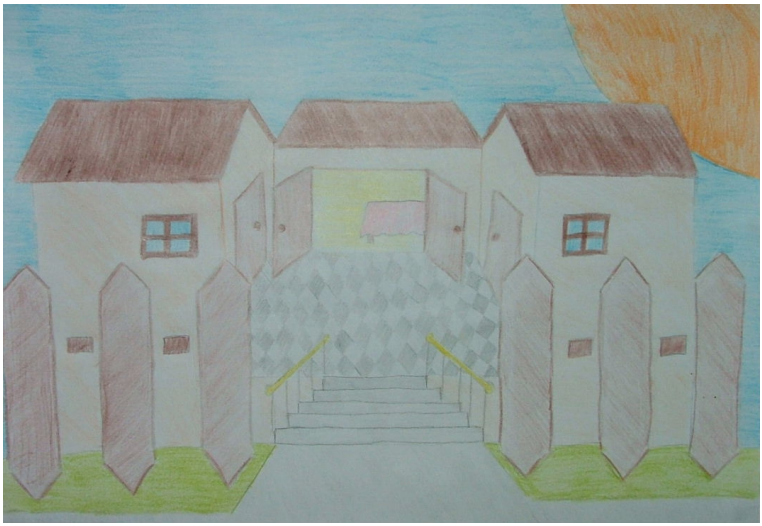

Lukács Lilla 7. osztályos: Ilyen lesz a házunk

A cserhátszentiváni templom. *Balra:* **Hegyi Zsanett** ötödik osztályos rajza. *Jobbra:* **Schmidt Boglárka** második osztályos rajza

Hegyi Zoltán 3. osztályos tanuló szerint 10 év múlva ismét lesz futballpálya a faluban

A kilátó. **Cservölgyi Csilla** *harmadik osztályos tanuló rajza*

A lenti, Bocsor Ildikó által készített fénykép jól mutatja, hogy milyen kiváló megfigyelő Cservölgyi Csilla, aki a fenti rajzot készítette.

Hegyi Zsanett 6. osztályos tanuló rajza szerint 10 év múlva Cserhátszentiványon a Művelődési Ház emeletes lesz, az úton fel lesz festve a gyalogátkelőhely, lesz angyal szoborral díszített szökőkút, a hatalmas körtefán aranyló körték és mindenütt sok-sok virág.

Kőszegi Dávid 5. osztályos tanuló igen kritikus rajza szerint ilyen lesz Cserhátszentiván 10 év múlva.
A megroggyant, omladozó ház ablakai betörve, téglái potyognak, nagy táblán kiírva, hogy eladó. A ház elé rajzolt vegyes pálinka feliratú üveg és a cigarettás doboz és a füstölgő cigaretta, valamint a háztetőn, a cserepek közé rajzolt boros üveg jelzik az okokat, amelyek a falu elnéptelenedéséhez vezethetnek. A temetőkben egyre több a kereszt, hatalmas óra jelzi, hogy az idő lejár, s ferdén dőlő oszlopon a tábla jelzi, hogy a lélekszám mindössze négy lesz.

Amikor a képet közösen elemeztük és értékeltük a színpadon, Dávid elmondta, hogy szerinte ez lesz a falu jövője.
A gyerekek kritikusak és őszinték.

Kőszegi Dávid 5. osztályos tanuló másik, sok kritikát megfogalmazó rajza.

Amint a falutábla tábla mutatja, 10 év múlva Cserhátszentiván romfalu lesz, az út töredezett és kátyús. Az Angyalkert viszont tele lesz.

* * *

Elkészült az új híd a Zsunyi-patakon
Épült, újraépült 2011-ben

Minden rosszban van valami jó. Régi igazság ez, s felemlítése mindig optimista életszemléletet tükröz. A 2010 évi két árvíznek, a májusinak és a júniusi 20-i nagy árvíznek több hozadéka is volt.

Az első, s talán a legfontosabb, hogy megmutatta az emberek összefogását, segíteni akarását. Mindenki erejéhez képest vett részt az árvízi károk megelőzésében, elhárításában és a helyreállításban. Erről a korábbi kiadványokban már részben beszámoltunk és számos fénykép jelent meg. A tavalyi könyvben beszámoltunk a Jóska patak feletti fahíd helyén készült új fahídról, ami azóta is jó szolgálatot tesz.

A másik jó, hogy ráirányította a figyelmet a bajok megelőzésének fontosságára. A vízelvezető árkok és csatornák ellenőrzése, karbantartása, nem csak egyéni, hanem közfeladat is. A közmunkások ilyen tevékenységet is végeztek. Minden lakó köteles az előtte lévő elvezető árkok, átfolyók tisztántartásáról gondoskodni. Csak ne lankuljon az odafigyelés, a gondosság!

Az árvíznek volt még további, élő hozadéka is. No, nem a Mikszáth Kálmán Jó palócok tót atyafiak kötetében 1881-ben megjelent „néhai bárány" című novellájából ismert, tulipános ládán egyensúlyozó barna foltos barikára, Baló Borcsa Cukri báránykájára gondolok, hanem arra a mocsári teknősbékára, amelyik feltehetően a nagy árvízzel érkezett a faluba, s sikeresen át is telelt itt, amint arról külön fejezetben (Mocsári teknősbéka Cserhátszentiványon, lásd 171. oldal) írunk.

Az árvíznek, és polgármester asszony és az alpolgármester kitartó munkájának, az anyagi fedezet előteremtésének is köszönhető, hogy

a Zsúny patak felett a régi, kis áteresztő nyílású, a nagy víz ostroma által tönkretett, részben elsodort híd helyén most már egy új, nagy teherbírású vasbeton híd áll, amelyen a Szigetre az ott lakók, de szükség esetén a mentők, tűzoltók és nagyobb, nehezebb járművek is biztonságosan közlekedhetnek.

Nem volt könnyű létrehozni. Maga híd több mint 25 millió forintba került. Természetesen a falunak nem volt ennyi pénze. Külön művészet volt a tervek elkészítésén túl, az engedélyeket beszerezni, a pályázatot elkészíteni és sikerre vinni, egyszóval a pénzt előteremteni és odahatni, hogy a munka határidőre és jó minőségben készüljön el. A patakpart építésének utómunkálatai még most zajlanak. A beruházás az 17326. közbeszerzési azonosító szám alatt, mint a Cserhátszentiván, Rákóczi Ferenc úti Zsunyi-patak híd újjáépítése és mederburkolása szerepel. A Vis Maior pályázat elnyerése révén sikerült az anyagi fedezet jelentős részét biztosítani. Kovács Éva polgármester asszony és Csóré István alpolgármester érdemei múlhatatlanok.

A híd építésének folyamatát, és az elkészült új hidat Kovács Zsolt fényképein mutatjuk be.

Dr. Szalay Ferenc

A második nagy árvíz 2010 június 20-án-ben elvitte a hidat.
*Fent:*A hömpölygő víz. *Lent:* Ez maradt

Hidegben is dolgoztak. Készítik a pillérek zsaluzását.

Megérkeznek a vasbeton gerendák, és megkezdik azok beemelését.

A betongerendák végén jól lehet olvasni, hogy azokat a Zsunyi patakra szánt hídnak készítették

Már helyükre kerültek a gerendák

Ilyen lett az új, nagy teherbírású híd, ami remélhetően még nagyon sokáig fog állni, és jól fog szolgálni a falu mostani és jövendő generációi számára

Ez a híd, út a jövőbe.

Nagyon meg fogjuk becsülni.

Mocsári teknős Cserhátszentiványon
Emys orbicularis
2011-ben és 2012-ben

Cserhátszentiván amúgy is különlegesen gazdag élővilága 2011-ben, de nagyon valószínű, hogy már egy évvel korábban, egy új fajjal gazdagodott.

Történt ugyanis, hogy Dér József, a faluban mindenkinek csak Jóska, 2011. június 27-én, egy napsütéses szerdai délutánon, a patak parton egy körülbelül 20 cm nagy, szükés-fekete, domború, mozgó valamit vett észre a fűben. Rögtön látta, hogy az egy teknősbéka, amit a gyerekek nagy örömére megfogott.

Kovács Zsolt lefényképezte, s a fényképek alapján minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy nem egy akváriumból vagy terráriumból elszabadult és nagyra nőtt vörösfülű ékszerteknősről (Trachemys scripta elegans), vagy pláne aligátor teknősről (Chelydra serpentina) van szó, amelyek szabadba kerülésére persze számos itthoni példa van, hanem az a teknősbéka Magyarország egyetlen őshonos teknőse, a mocsári teknős, annak is egy hím példánya.

A mocsári teknős, latin nevén Emys orbicularis, ami a hüllők (Reptilia) osztályába, a teknősök rendjébe (Testudines), ezen belül a mocsáriteknős-félék családjába (Emydidae) tartozik, nem őshonos Cserhátszentiványon. Még a patakokat és környéküket jól ismerő legöregebbek sem emlékeznek, hogy valaha is találkoztak volna vele. Pedig régen, a tiszta vizű Zsunyi patakban sok folyami rákot megfogtak, ismerték a halakat, a békákat, a vízisiklót és a vízi rovarokat, egyszóval az egész élővilágot.

Hogyan kerülhetett ide? Nagyon valószínű, hogy a 2010. évi két nagy árvízzel érkezett, és maradt itt. Az itt maradást, és a sikeres áttelelést bizonyítja, hogy egy évvel később, 2012. május elsején a kertemben a zöld gyepen találtam meg ugyanazt a teknőst, amint meglepően gyorsan mászott nyugat felé. A hátán még lehetett látni az

iszapnyomokat, ami nem meglepő, hiszen a téli hónapokat magát az iszapba ásva tölti, és csak áprilisban mászik elő.

Kissé furcsa volt, hogy a szárazon, a Zsunyi pataktól több száz méterre, a Jóska patak szintje felett 15 méterrel találkoztam vele. Persze tudvalévő, hogy a május és a június-július a teknősök párzásának ideje, s lehetséges, hogy leánykérőbe igyekezett, csak azt nem tudjuk, hogy akad-e menyasszony a közelben. Az azonosságot a tavalyi és az idei fényképek összevetése bizonyítja. A hímek páncélzatának rajzolata eltér a nőstényekétől. Továbbá, a hasi páncél finomabb mintázata, mint ujjlenyomat alapján lehet mondani, hogy ugyanaz a teknős látogatta meg a kertemet.

Természetesen megmutattam a jövevény hüllőt a szomszédoknak, s elvittem a klubba, azaz a kocsmába is, ahol mindenki állította, hogy Cserhátszentiványon ilyen állatot még nem láttak. Levittük a patakpartra, s Kecskés Miklós barátommal visszaengedtük, a szárazság miatt igen lassan folydogáló vízbe, ahol virgoncan úszni kezdett lefelé a Zsunyi patak irányába, és eltűnt. A kis halak gyorsan menekültek előle, tudván, hogy a mocsári teknős ragadozó állat, főleg éjszaka vadászik, úgyszólván mindent megeszik, bogarakat és kisebb halakat is.

Az irodalom szerint Nógrád megyében ritka, de azért előfordul a mocsári teknős. Számos példányt figyeltek meg a Palotási tóban és környékén. A Palotási tó a fővárostól 50 km távolságra Heves, Pest és Nógrád megyék találkozásánál Palotás és Kisbágyon községek között festői környezetben terül el. E vidék földrajzilag a Cserhát déli nyúlványán helyezkedik el, néhány km-re a Mátrától. A térségre jellemző a tagoltság, a dombok és a völgyek váltakozása. A völgyekben találhatók a Bér, Buják és a Szuha patakok, amelyek a Zagyva folyó vízgyűjtő területéhez tartoznak. A tó egy völgy elzárásával a bujáki patak vizét összegyűjtve jött létre, épült 1964 és 1968 között. Itt települt meg a mocsári teknős.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a Szlovák Köztársaság Állami Természetvédelmi Hivatala között évente megkötött együttműködési

megállapodás keretében, 2008-ban sor került a mocsári teknős (Emys orbicularis) előfordulásainak felmérésére. A vizsgálatok a Nógrádi Tájegység területén, illetve a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet környékén található vizes élőhelyeken folytak. Mocsári teknőst összesen két területen: a Palotási-víztározón és a Maconkai-víztározón észleltek, mindkét helyen jelentős szaporodó állománya él. Az Ipoly-völgy Balassagyarmattól keletre eső részén nem sikerült kimutatni a faj előfordulását, holott a folyó alsóbb szakaszán, a Duna-Ipoly Nemzeti Park területén erős állománya él.

Lehetséges, mi teknősünk 2010 júniusában is szerelmi útra indult, s akkor sodorta el az özönvízszerű esőzés, majd az árvíz ragadta el, s hozta Cserhátszentiványra. Még az sem zárható ki, hogy először a Szuha patakba került, s onnan jött fel a Zsunyi patak, akkor már lassan folyó vizébe. Nagyon szép lenne, ha találna magának egy párt, s Cserhátszentiván is felkerülhetne arra a térképre, amelyen a mocsári teknősök hazai előfordulását mutatják.

Dr. Szalay Ferenc

Irodalom:
Kalmár Zsófia: Mocsári teknős (*Emys orbicularis L.*) populációbiológiai vizsgálata a Péteri-tó II. tóegységében. Kiskunsági Nemzeti Park Alapítvány pályázata 2007
Puky M., Schád P., Szövényi G.: Magyarország herpetológiai atlasza/Herpetological atlas of Hungary. Varangy Akciócsoport Egyesület, Budapest, 2005.
*Farkas B.:*The European pond turtle Emys orbicularis (L.) in Hungary, Stapfia 69, zugleich Kataloge des OÖ. Landesmuseums; .2000: 127-132 pp.
Farkas B., Sasvári L.: Teknősök, Kitaibel Kiadó 1999.
Bükki Nemzeti Park Igazgatóság: Jelentés a bükki nemzeti park igazgatóság 2009. évi tevékenységéről. 2010.
Brehm AE: Az állatok világa. Könyvmíves Kiadó 2003.

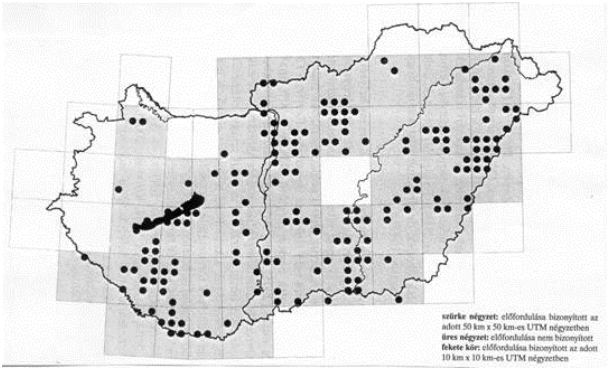

A mocsári teknős előfordulása Magyarországon. *(Pucky M et al. 2005).* Jól látható, hogy Észak-Magyarországon alig, de Nógrád megyében két helyen fordul elő.

Mocsári teknős (Emys orbicularis) szépen fejlett példánya, amit Dér József (Jóska) talált Cserhátszentivánon a Zsunyi patak partján 2011. június 27-én.

Balra: Dér Jóska a teknőssel és a kíváncsi gyerekek, Kovács Krisztián és Cservölgyi Csilla

Jobbra fent és lent: A teknős 2012. május elsején megjelent Dr. Szalay Ferenc kertjében.

A haspáncél (plastron) teljesen azonos rajzolata bizonyítja, hogy ugyanarról az egyedről van szó

Baloldalon egy nőstény, jobboldalon egy hím teknős haspáncélja (plastron) látható. A hímek páncélja sötétebb. Összevetve a felső képekkel, jól látszik, hogy mi teknősünk egy hím példány

A vödörben is látszik, hogy kifejlett példány

Fent: Kecskés Miklós kezében a Jóska patak hídjánál a szabadon engedés előtt. *Lent***:** Már szabadon a vízben, s elindul a túlsó partra.

Elfordul a vízfolyás irányába, s gyorsan halad a Zsunyi patak felé

2012. Március 15

Az idén sem voltunk sokan, de megemlékeztünk az 1948-as forradalom és szabadságharc évfordulójáról. A koszorúkat, mint mindig, most is Siraky Janka vásárolta és hozta hősi emlékműhöz, de ebben most Csóré István alpolgármester, a falugondnok is segített.

Rövid ünnepi megemlékezés után közösen elénekeltünk egy 48-as nótát, a Gábor Áron rézágyúja kezdetű dalt, majd a szózatot. Szerencsére velünk ünnepelt Zárai Károlyné (Borika) is, akinek kitűnő hallása, erős, tiszta az éneke igen sokat segített az együtténeklésben.

Velünk volt feleségével Kálmán Ákos is, aki a fényképfelvételeket készítette. A képek jobb alsó sarkában lévő piros dátumkijelző ne tévesszen meg senkit, az ünnepség nem 14-én, hanem 15-én, és nem délután, hanem délelőtt volt. Az órák néha késnek, sajnos az emberek is. Tudjuk, hogy sokan másutt emlékeztek meg.

Reméljük, hogy jövőre többen leszünk.

Dr. Szalay Ferenc

Balra: Siraky Janka, Kálmánné Finta Ágnes és Kálmán Ákos, aki a fényképfelvételeket készítette.

Lent: Siraky Janka, aki elmúlt 80 éves, s aki nem csak a hősök emlékművéhez, de a temetőbe is koszorút visz minden év március 15-én.

Októberi szivárvány, különös alkonyati fények
egy hétvégén 2011-ben

Alkonyatkor, októberben ritka és különleges szivárvány jelent meg a keleti égbolton, ami Alsótold felől indulva átívelt a Bézma felett. Sajnos a fényképezőgépem nem tudta befogni az egész ívet, de két részletben sikerült megörökíteni.

A nyugati égbolton a már éppen lenyugodott nap sugarai még jól világítottak, és festették rózsaszínre az esőt ugyan nem hozó, de különösen szép felhőket. Sötét kontrasztot adott a föld és a fák kontúrja.

Kár, hogy nem vagyok festő, mert a színek és az egész táj a festők ecsetjére kívánkozott.

Dr. Szalay Ferenc

Ilyen szivárvány októberben ritka, valójában kettős szivárvány

Az előző oldalon lévő képpel összevetve látszik a szivárvány íve

Különös megvilágítás, különös fények

Még néhány perc és sötét lett

Májusfák Cserhátszentiványon 2012-ben

Sokak szerint a május a legszebb hónap. A természet megújulása, az egymásután nyíló és illatozó virágok a szerelmesek számára különösen vonzó hónappá teszik. Számos jelzést küld ilyenkor a természet és az emberek is. Ilyen a májusfa, a főleg szalagokkal szépen feldíszített, az erdőről hozott fa, amit rendszerint éjszaka szoktak állítani az eladó sorban lévő lányok házánál, lehetőleg az ablak előtt, hogy amikor a leány felébred, rögtön lássa, hogy valaki vagy valakik gondoltak rá. A szalagok színének jelentése, üzenete volt.

Régen, az idősebbek elmondása szerint, sok májusfát állítottak a faluban. Meg is lett az eredménye, mert sok esküvő volt, sok gyermek született. Sajnos ma már más a helyzet, alig akad eladó leány. A szép szokás lassan elmarad.

Ezért is volt öröm, hogy e kedves szokás hagyományát, ha csak jelképesen is, de őrzik, és 2012-ben több májusfát is állítottak, igaz, hogy nem mindegyiket eladó lány háza előtt.

Az ötletgazda és a megvalósító Noskó László (Laci) volt, de a fák kivágásában Nagy Mihály (Misi) is segített. A Hármasforrás irányába eső erdőből hozták a hosszú, hajlékony, még fiatal gyertyánfákat, amelyeket szalagokkal díszítettek fel.

Az egyik fa a Hunyadi utcába került Sándor Mónika háza elé, a másik a buszmegállóba, a harmadik Podmaniczky Jánosék házához. A negyediket, amit az italboltnál állítottak fel, el kellett távolítani, mert éjjel nem vették észre, hogy közel volt a fa teteje a villanyvezetékhez. Szerencsére nem lett baj.

Jó volna, ha a jövőben egyre több eladó leány lenne a faluban, s egyre több májusfát lehetne állítani.

Dr. Szalay Ferenc

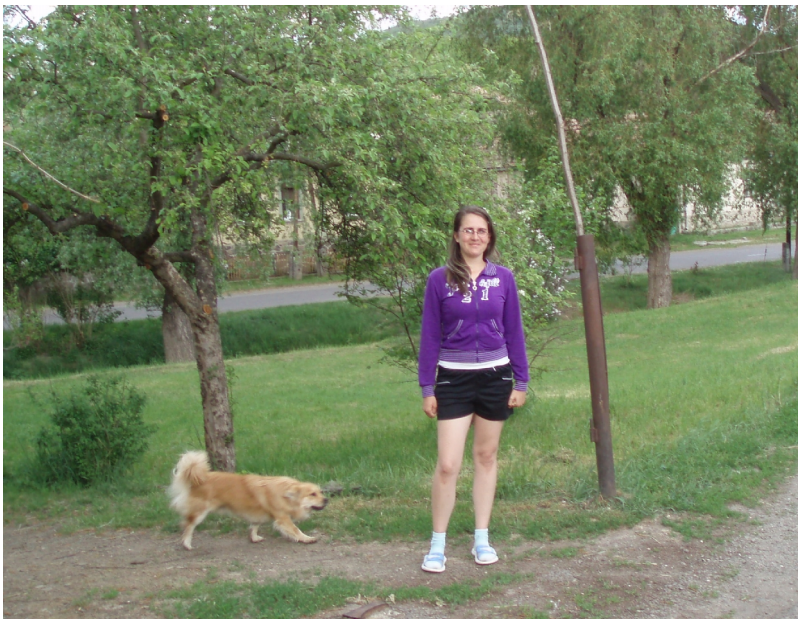

Fent: Sándor Mónika a neki állított májusfa mellett.
Lent: Májusfa a buszmegállóban, ami a falu minden leányának és asszonyának szólt, s hirdeti május örömét.

Balás Jenő Bonnban
otthoni műhelyében kedvenc kosarai között

A tavalyi könyvben ismertettük Balás Jenő (Jancsika) önéletírását. Cserhátszentivánból indult, az 1956-os forradalom és szabadságharc idején külföldre emigrált. Sikeres pályát futott, nagy családja, sok unokája és dédunokája van.

Házassági évfordulóját 2011 augusztusában itthon, Cserhátszentivánon ünnepelte népes családja körében.

Most is él kedves időtöltésének, a vesszőkosarak készítésének és fából készült eszközök gyártásának, amivel családját, barátait ajándékozza meg.

Otthoni „műhelyében” a szerszámok és a kész tárgyak körében

Kézműves munkáinak nagy sikere van a családban és az ismerősök körében. Magyarországra is sok darabot ajándékozott.

Sajnos még mindig nincs felújítva a templomlépcső

Előzzük meg a templom megcsúszását!

Elérkezett a templom felszentelésének 70. évfordulója, de az igen rossz állapotú és balesetveszélyes lépcső felújítása még mindig nem történt meg.

Már az I. Világtalálkozón, a kultúrházban rendezett kiállításon képeket mutattunk be a templomlépcső rossz állapotáról, a növekvő repedésekről, amelyek a téli fagyok után egyre nagyobbak. A nagy esőzések a talajt egyre jobban átáztatják. Az egész lépcső csúszik lefelé, ami sajnos statikailag is veszélyeztetni fogja a templomot. A repedezett, felfagyott lépcsők balesetveszélyt is jelentenek. A felújítás egyre sürgetőbb.

Tavalyelőtti, a tavalyi és most, a 2012 évi könyvben is felhívjuk a figyelmet a felújítás szükségességére. Sajnos, azóta a lépcső állapota tovább romlott, amit a fényképek jól mutatnak.

Jó hír, hogy az ügy érdekében, Murányi Gyula kezdeményezésére, létrejött a Cserhátszentiványért Közhasznú Alapítvány, amelynek egyik fő célja a lépcső felújítása. Fel kell újítani még a sekrestye feletti tetőrészt, a hosszú támfalat és a templomkerítést is. Az alapítvány bejegyzése 2011 májusában megtörtént, és a tavalyi felhívás alapján elkezdődött az adományok gyűjtése.

Elkészült a mérnöki és a kivitelezési terv, valamint a költségvetés. A minőségi munkához körülbelül nyolc millió forintra lesz szükség. Eddig 2,1 millió forint gyűlt össze, ami a tervezett költségeknek csupán egy negyede.

A püspökséggel történt megegyezés alapján 2012 szeptemberében lehetőség lesz közös pályázat benyújtására, ami reményeink szerint az időközben növekvő saját erővel együtt lehetővé teszi a beruházásnak számító felújítások elvégzését. Adja az ég, hogy így legyen.

Persze, fontos „a segíts magadon….” elv, s ezért kérünk mindenkit, minden céget és szervezetet, hogy erejéhez mérten támogassa a jó ügyet.

A hozzájárulást az alábbi bankszámlaszámra lehet befizetni csekken vagy bankátutalással:

Cserhátszentiványért Alapítvány
11710088-20001041

A csekken történő befizetés lehetőségét lásd az alapítványt bemutató fejezetben, a 195-ik oldalon. A befizetésről az alapítvány igazolást ad.

Talán nem árt ismét felidézni, hogy annak idején az egész templomot a háború nehéz ideje alatt, igaz hogy hat falu közadakozásából, de egy év alatt felépítették. Nekünk csak a lépcsőt kell újraépíteni.

Arra kérünk minden olvasót, hogy barátai, ismerősei körében ismertesse a lehetőséget, és hogyha valakinek ötlete, javaslata van támogatás szerzésére, az legyen szíves tudatni. A polgármesternél és az önkormányzati hivatalban is lehet jelezni, illetve csekket kérni.

Lehetséges, hogy az építkezés során fizikai munka segítségre is szükség lesz. Önkéntesek jelentkezését hálával fogadja a közösség.

A templom nem csak a hívőknek, a falunak, hanem a környező településeknek, sőt az egész régiónak közös öröksége és értéke, amelynek megóvása mindannyiunk feladata.

Bízunk abban, hogy a közösségi össze fogás ereje lehetővé fogja tenni e becses helyi, és nemzeti érték megőrzését és továbbadását a jövő számára.

Dr. Szalay Ferenc

Fent: 2010 *Lent:* 2012
A képek jól mutatják az állapot rosszabbodását

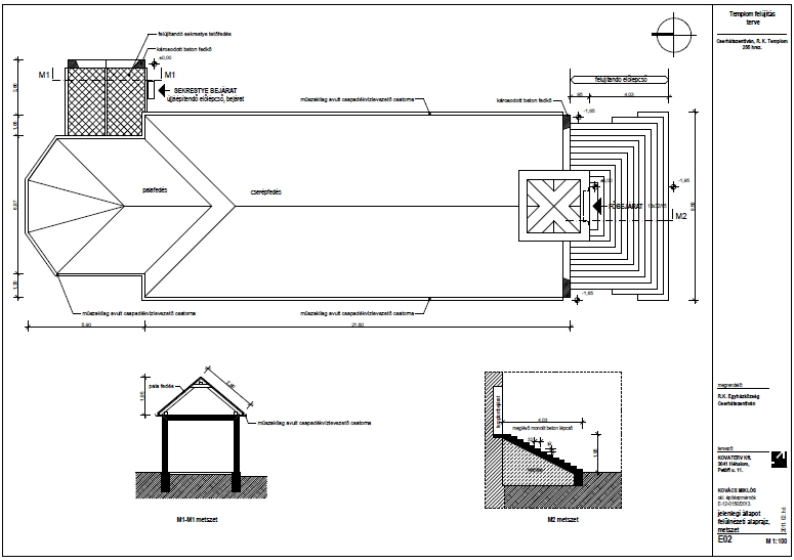

Fent: A lépcsősorok is töredeznek
Lent: A mérnöki terv egy oldala

Alapítványok Cserhátszentiványon

Civil kezdeményezésre két alapítvány is létrejött a falu érdekében, az értékek megőrzésére, és különböző, a közösséget is erősítő rendezvények, fejlesztések, közöttük beruházások támogatására. Az egyik a **Cserhátszentiványért Kh. Alapítvány**, a másik az **Élhető Cserhát Világa Kkh Alapítvány.** Mindkettő nemes célokat tűzött ki. Ebben könyvben bemutatjuk mindkét alapítványt.
A két alapítvány egymást erősítve, talán megkettőzi a források megszerzésének lehetőségét. A jövőben összehangolt, szoros együttműködést terveznek.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

A fenti címerek és logók jelzik, hogy három Bézma-alji falu, Alsótold, Kozárd és Cserhátszentiván, azon belül a Cserhátszentivánért Alapítvány közös pályázatot nyújtott be az Új Magyarország vidékfejlesztési program (2007-2013), a Leader program, az európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap a vidéki területekbe beruházó Európa programok adta lehetőségek kihasználására.

Cserhátszentiványért Közhasznú Alapítvány

Az alapítvány létrehozását eredetileg a templomlépcső felújításának szükségessége motiválta. A célok később bővültek. Az alapítvány nem csak lehetőséget nyújt adományok gyűjtésére, hanem mint jogi személy pályázatokon indulhat, és ezúton segítheti a falu céljait.

Az alapítványt 2011. májusában jegyezték be.

Alapító: Murányi Árpád.

Az Alapítvány székhelye: 3066 Cserhátszentiván, Rákóczi út 21.

Az Alapítvány célja:

- a község épített és természetes környezetének védelme és fejlesztése,
- közösségi, egyházi és kulturális épületek és építmények (templom, imaház, harangláb, temető, kereszt, múzeum), karbantartása, felújítása, üzemeltetése,
- a lakó és üdülőkörzet fejlesztése, kulturális és szórakoztató létesítmények létrehozása, karbantartása, üzemeltetése, (strand, tó, játszótér, sporttér)
- a kulturális örökség kutatása, ápolása, ismertté tétele, a községhez kötődő művészek munkájának népszerűsítése, bemutatása,
- a falu kulturális életét színesítő rendezvények – ideértve különösen találkozók, kulturális rendezvények - szervezése,
- a lakosság környezettudatosságra való ösztönzése,
- a falusi turizmussal kapcsolatos értékek feltárása, fejlesztése és segítése, üdültetés,
- nyomtatott és elektronikus információs kiadványok szerkesztése és terjesztése.

Az Alapítvány kezelő szerve: a Kuratórium, melynek létszáma 5 fő:

Murányi Gyula (elnök)
Lord Eszter (titkár)
Tagok: Cservölgyi Zoltán
Sándor Józsefné sz. Noskó Erzsébet
Dr. Szalay Ferenc

A Kuratórium tagjai költségtérítésben nem részesülhetnek.

Az Alapítvány felügyelő szerve a Felügyelő Bizottság, amely 3 főből áll:

Kálmánné Dr. Finta Ágnes (elnök)
Kaszáné Berkó Katalin
Benkóné Turcsányi Ildikó.

A felügyelő bizottság tagjai tiszteletdíjban, illetve költségtérítésben nem részesülhetnek.

Az Alapítvány az előírásoknak megfelelően. A Kuratórium ülései nyilvánosak.

A kuratórium egyhangúlag megszavazta a püspökség, és az építési hatóság által már jóváhagyott templom-felújítási tervek megvalósítását, és gyűjtést kezdeményezett. A tervezés költségét (125.000 Ft-ot) a hívek egy korábbi (lourdes-i barlangra szánt) gyűjtéséből álltuk.

A pályázatot a templomlépcső (ereszcsatorna, széldeszka, sekrestyetető, vízvezetők, akadálymentes sekrestye bejárat, támfal, kerítés) felújításának támogatására sajnos csak szeptemberben lehet benyújtani, s a munkát addig tilos elkezdeni, amíg eredményt nem hirdettek. Használjuk ki ezt a kényszerű csúszást is adományozásra.

Az alapítvány számla száma:

Cserhátszentiványért Alapítvány
11710088-20001041

A számlára banki átutalással és postai csekken is lehet támogatást küldeni.

Jelenleg 2.100.000 Ft-unk van, a várható költségeknek csupán negyede. Postai feladószelvényt szívesen küld Murányi Gyula, ill. személyesen kérhető Szentivánon az önkormányzati hivatalban, Sándor Józsefné Noskó Erzsébettől (Bözsike) és Bakay Gyuláné Noskó Gizellától (Gizike).

Kérünk mindenkit, minden magánszemélyt, minden céget és szervezetet, hogy támogassák az alapítvány célkitűzéseit.
A befizetésekről igazolást adunk.

Folyamatban van egy pályázat elbírálása, amelyet a Világtalálkozó szervezéséhez más szervezetekkel közösen szeretnénk támogatást nyerni.

Az alapítványról további információ olvasható még a világhálón, a www.cserhatszentivan.com/Szentivánért oldalain, és a kultúrházi hirdetőtáblán. Az alapítvány irataiba előzetes időpont-egyeztetés (06 30 400 2439) után bárki betekinthet.

Mottónk:

Álmod úgy valósul meg, // Ha apránként építesz //A sok kicsi, sokra megy, //Így gyarapszik a műved //

Életed éld szabadon // S szánj időt a szépre! // Ne sokat tégy, de azt jól, //S öröm lesz a bére. //

Napról-napra, követ-kőre //Titkod majd beérik // Így növekszel nap, mint nap, // Míg elérsz az égig.

(Donovan: Napfivér – Holdnővér filmzenéjéből)

Murányi Gyula
a kuratórium elnöke

Élhető Cserhát Világa Kiemelkedően Közhasznú Alapítvány

Az alapítvány sok-sok szervezési előkészület és nehézség után 2008-ban került bejegyzésre. A szervezésben sokan működtek közre. Kiemelkedő szerepe volt az előkészítő munkában többek között Szabó Tímeának is, aki azonban hivatása, rendőrfőhadnagyi beosztása, és az abból adódó összeférhetetlenségi szabály miatt nem lehetett a kuratórium tagja.

Itt egy rövid összefoglaló következik az alapítványról.

Alapító: Kecskés Miklós

Az alapítvány címe:3066 Cserhátszentiván, Kossuth út 31.

Az Alapítvány kezelő szerve: a Kuratórium, amelynek létszáma 7 fő.

Az Alapítvány jelenlegi kuratóriuma:

Elnök: Deák Zsuzsanna
Tagok: Bakayné Herédi Lívia, Bocsor Ede, Dugonics Anita, Kovács Zsolt, Sándor Józsefné
Tiszteletbeli elnök: Kasza Kálmán

Az Alapítvány célja:

A vidék értékeinek, tárgyi és szellemi kultúrájának megismertetése a helyi közösségekkel kulturális programok keretében és ez által a műemlékvédelem megvalósítása.

A vidék fejlesztés társadalmi-gazdasági szerepének erősítése kulturális tevékenységek szervezésével.

A helyi adottságok alapul vételével a természet és a környezetvédelem megvalósítása, az ifjúság megismertetése a természettel és a saját lakó környezetükkel annak szépségeivel.

Ennek keretében különböző táborok, túrák szervezése, kiadványok szerkesztése és terjesztése.

Az emberek megismertetése a helyi értékekkel, az értékek megóvása és ismerté tétele érdekében különböző rendezvények szervezése.

A helyi gazdaság fellendítése érdekében fesztiválok, kulturális programok szervezése.

Az alapítvány fokozatosan bekapcsolódott a falu életébe, részt vállalt a rendezvények lebonyolításában, mint például a már több ízben megrendezett Nőnap és Falunap, és azok támogatásában.

A templom harangját működtető új elektronikus automatika megvásárlását és beszerelését az alapítvány anyagilag támogatta. A mi adományunk is hozzájárult, hogy nyolc hónapi némaság után ismét megszólaltak a harangok.

Az alapítvány kezdeményezésére és szervezésében, környezetünk megóvása érdekében a faluban elektronikai hulladékgyűjtést szervezett az Alapítvány, aminek keretében a lakosság ingyenesen elhelyezhette a fölöslegessé vált használhatatlan háztartási és elektronikai berendezéseit. Ez az akció 2012. június 16-17-én sikerrel zajlott le.

Az Alapítvány továbbra is szeretne részt venni a falu életében, és lehetőségeihez mérten segíteni az alapító okiratban foglalt célkitűzéseknek megfelelően.

Számla számunk:

Élhető Cserhát Világa Alapítvány
11741024-20032056

Köszönjük az eddigi nagylelkű adományokat, és várjuk a továbbiakat. Készpénzes befizetés is lehetséges. Minden átutalásról és befizetésről az alapítvány igazolást ad.

Elérhetőség: Telefon: +3620 537 1239
E-mail: alapitvany1@cserhatszentivan.hu

Deák Zsuzsanna
a kuratórium elnöke

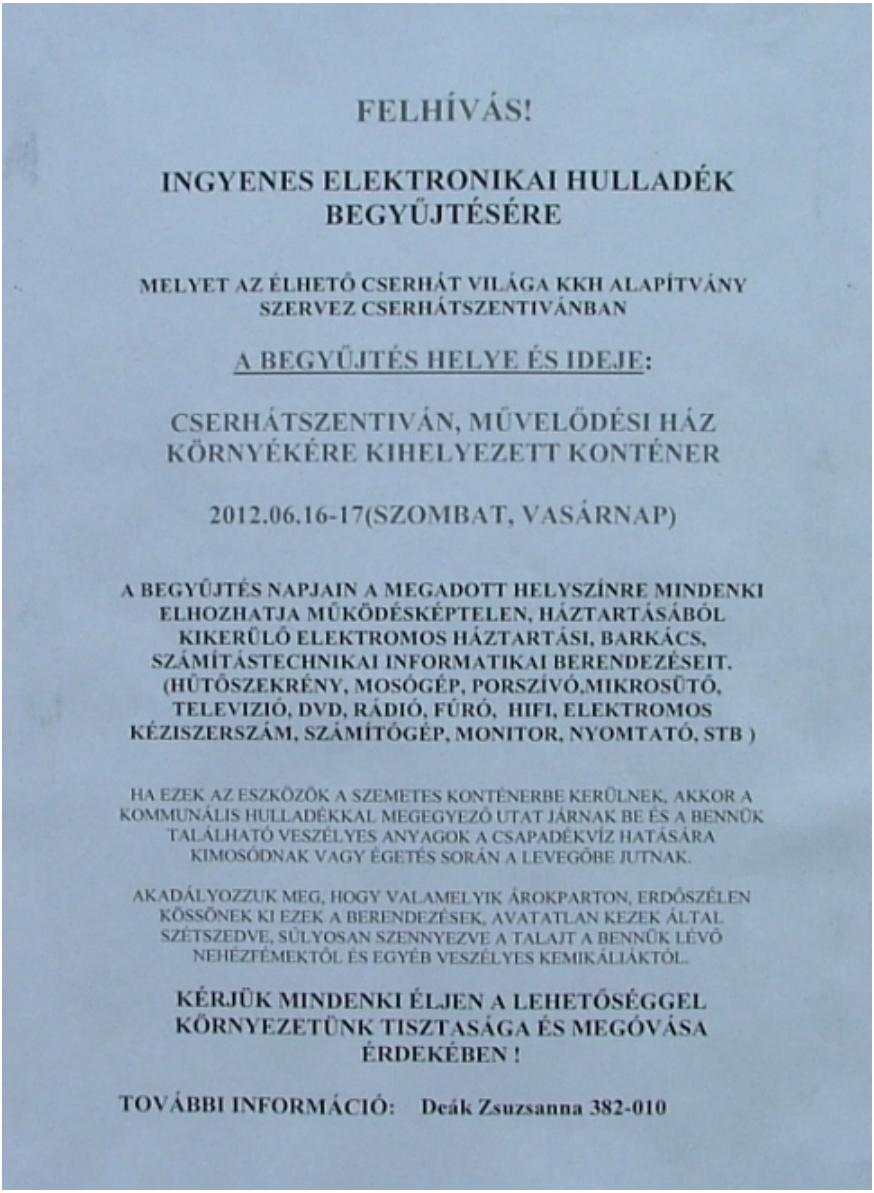

FELHÍVÁS!

INGYENES ELEKTRONIKAI HULLADÉK BEGYŰJTÉSÉRE

MELYET AZ ÉLHETŐ CSERHÁT VILÁGA KKH ALAPÍTVÁNY SZERVEZ CSERHÁTSZENTIVÁNBAN

A BEGYŰJTÉS HELYE ÉS IDEJE:

CSERHÁTSZENTIVÁN, MŰVELŐDÉSI HÁZ KÖRNYÉKÉRE KIHELYEZETT KONTÉNER

2012.06.16-17(SZOMBAT, VASÁRNAP)

A BEGYŰJTÉS NAPJAIN A MEGADOTT HELYSZÍNRE MINDENKI ELHOZHATJA MŰKÖDÉSKÉPTELEN, HÁZTARTÁSÁBÓL KIKERÜLŐ ELEKTROMOS HÁZTARTÁSI, BARKÁCS, SZÁMÍTÁSTECHNIKAI INFORMATIKAI BERENDEZÉSEIT. (HŰTŐSZEKRÉNY, MOSÓGÉP, PORSZÍVÓ,MIKROSÜTŐ, TELEVIZIÓ, DVD, RÁDIÓ, FÚRÓ, HIFI, ELEKTROMOS KÉZISZERSZÁM, SZÁMÍTÓGÉP, MONITOR, NYOMTATÓ, STB)

HA EZEK AZ ESZKÖZÖK A SZEMETES KONTÉNERBE KERÜLNEK, AKKOR A KOMMUNÁLIS HULLADÉKKAL MEGEGYEZŐ ÚTAT JÁRNAK BE ÉS A BENNÜK TALÁLHATÓ VESZÉLYES ANYAGOK A CSAPADÉKVÍZ HATÁSÁRA KIMOSÓDNAK VAGY ÉGETÉS SORÁN A LEVEGŐBE JUTNAK.

AKADÁLYOZZUK MEG, HOGY VALAMELYIK ÁROKPARTON, ERDŐSZÉLEN KÖSSÖNEK KI EZEK A BERENDEZÉSEK, AVATATLAN KEZEK ÁLTAL SZÉTSZEDVE, SÚLYOSAN SZENNYEZVE A TALAJT A BENNÜK LÉVŐ NEHÉZFÉMEKTŐL ÉS EGYÉB VESZÉLYES KEMIKÁLIÁKTÓL.

KÉRJÜK MINDENKI ÉLJEN A LEHETŐSÉGGEL KÖRNYEZETÜNK TISZTASÁGA ÉS MEGÓVÁSA ÉRDEKÉBEN !

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: Deák Zsuzsanna 382-010

Az Élhető Cserhát Világa KKH Alapítvány által szervezett ingyenes elektronikai hulladék begyűjtésére szóló felhívás

Az Electro-Coord Magyarország Kft., mint szervező partner hozta a gyűjtésre alkalmas konténereket, amelyeket a Művelódési Ház előtt helyeztek el..

Nagy konténerben kis konténer. A használt elektronikai tárgyak a kis konténerbe kerültek.

Köszönetnyílvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik írásaikkal, adatok közlésével, dokumentumok rendelkezésre bocsátásával vagy más módon hozzájárultak e könyv elkészítéséhez.

Külön köszönjük azoknak, akik a gazdag képanyaghoz eredeti dokumentumokkal, fényképek készítésével és azok átengedésével hozzájárultak. A nevek abc sorrendben: Balás Ádám, Balás Balázs, Balás Kristóf, Bényey Zsolt, Bocsor Ildikó, Zorkóczy Jánosné, Csernus Janka, Kovács Éva, Kovács Zsolt, Marsalkó István, Murányi Gyula, dr. Szalay Ferenc, Tarcsányi Dezsőné és Zeller Beatrix

Nagy öröm volt tapasztalni, hogy a „cserhátszentivániak” közül sokan szakítottak időt és energiát arra, hogy saját, vagy családjuk emlékeit felidézzék, és írásba foglalják. A szerzők nevét mindenhol feltüntettük.

A falu és családjainak történelmére vonatkozó fejezetek megírásáért Balás Kristófnak, és a forrásadatokat kutató és közlő dr. Pálmány Bélának tartozunk köszönettel.

Bízunk abban, hogy még sokan vannak, akik a tervezett sorozat részeként megjelenő jövő évi, vagy későbbi kiadványokban közkinccsé teszik azt, amit arra érdemesnek gondolnak. Külön felkérés nélkül várjuk a jelentkezéseket.

A gondos nyomdai kivitelezést a Nestpress nyomda munkatársainak, személy szerint Fekete Ivánnak köszönjük meg.

E helyen is megköszönjük mindazoknak, akik tevékenységükkel, szellemi vagy kétkezi munkájukkal, nyilvános szerepvállalásukkal, természetbeni vagy pénzadományukkal hozzájárultak a tavalyi és az idei világtalálkozó megszervezéséhez és lebonyolításához, valamint e könyv megjelenéséhez.

Cserhátszentiván, 2012. június 16-án

Dr. Szalay Ferenc

MEGHÍVÓ

Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozója

2013. Június 29., szombat

Helyreigazítás:

A tavaly kiadott Cserhátszentiván 2011 című (ISBN szám: 978-963-08-1738-7) könyv 200-ik oldalán a képaláírás helyesen:

„*Jobb oldalon:* Rásó József és néhai Szabó Miklós”

Rásó Józseftől elnézést kérünk, hogy tévesen a „néhai” jelzővel illettük. Szerencsére jó egészégnek örvend. Szívből kívánunk neki hosszú és boldog életet.

Jegyzet

Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozója 2012
Írta és szerkesztette:
Dr. Szalay Ferenc,
Kiadó: Felabor Hungary Kft.
Felelős szerkesztő: Dr. Szalay Ferenc
Nyomda: NestPress Kft. Budapest
ISBN 978-963-08-4288-4